

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskega leta 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, za tujino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglas po tarifi in dogovoru.

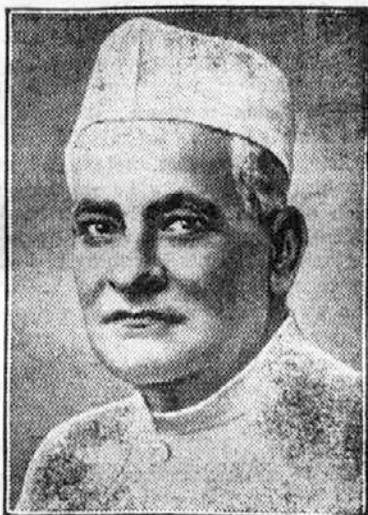
Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-088.
Podružnica v Mariboru, Andrejskova cesta št. 24, tel. 20-400.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček, rač.: Ljubljana 174921.

Št. 35

Ljubljana, četrtek, dne 12. februarja 1931

Leto II.

Pandit Motilal Nehru †.

Predsednik vseindijskega kongresa in eden od prvobornih voditeljev za osvoboditev Indije Pandit Motilal Nehru je v Allahabadu umrl. Kal bolezni je dobil v ječi.

Bratska gesta jugoslovanskega naroda

Beograd, 11. februarja. AA. Akcijski odbor, ki je svoječasno zbral tri milijone Din podpor za ljudi, ki so jih prizadele povodnji v Južni Franciji, je izrazil željo, naj bi se ta vsota porabila za zgraditev šolskega poslopja v jugoslovanskem narodnem slogu, ki naj bi stala v Franciji. To naj bi spominjalo na bratsko gesto jugoslovanskega naroda.

Odbor je pripravil posebno vsoto za notranje ureditev te šole, ki bo takisto v jugoslovanskem narodnem slogu.

Zdaj je francoska vlada sporočila po svojem poslanstvu v Beogradu, da je za to šolo določila mesto Montauban blizu Toulousa, kjer študira mnogo jugoslovanskih dijakov. Šola bo stala sredi mesta.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 11. februarja. AA. Danes od 11. do 13. je bila pod predsedstvom predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev generala Petra Živkovića seja ministrskega sveta, ki so se je udeležili vsi gg. ministri razen g. Marinkovića, ministra zunanjih zadev, ki se mudi v inozemstvu, in Mirka Neudorferja, ministra brez listnice, ki je bolan. Na seji so razpravljali o tekočih zadevah.

Novi pomočnik prosvetnega ministra

Beograd, 11. februarja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev generala Petra Živkovića je postavljen za pomočnika ministra prosvete v 1-2 dr. Teodor Nikić, izredni profesor na univerzi.

Pravilnik k zakonu o dobrovoljcih

Beograd, 11. februarja. AA. Na osnovi čl. 10 zakona o dobrovoljcih z dne 31. avgusta 1928 in zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o dobrovoljcih z dne 18. novembra 1930 je minister za kmetijstvo v sporazumu s predsednikom ministrskega sveta in ministra za notranje zadeve predpisal pravilnik za izvršitev zakona o dobrovoljcih.

Mednarodna banka za agrarne kredite

Zeneva, 11. februarja. d. Mednarodna plačilna banka za agrarne kredite, za katere ustanovitev se je odbor izvedencev v Društvu narodov že zedinil, se bo baje ustanovila po načrtu, ki ga je izdelalo tajništvo Društva narodov po vzorcu mednarodne reparacijske banke v Baslu. Še nima imela manjši kapital, njen sedež pa bo bil na Dunaju.

Jugoslovansko-madžarska obmejna konferenca

Budimpešta, 11. februarja. Danes so v Segedinu otvorili jugoslovansko-madžarsko obmejno konferenco, katere se udeležujeta po dva delegata jugoslovanske in madžarske vlade. Namen konferenc je, urediti vprašanje o obmejnih znamenjih.

Avstralija grozi z izstopom iz imperija

Camberra, 11. februarja. AA. Predsednik avstralske vlade je objavil izjavo, v kateri pravi, da se bo Avstralija uprla načrtom ministra Teodorja Langa o avstralskih dolgovih napram angleškemu akcijskemu. Avstralija bo prisiljena proučiti svoj položaj v angleškem imperiju in ga postaviti na novo osnovo, ako bi prodrli načrt o inflacijski politiki. Naše zveze z angleškim imperijem niso nerazdružljive. Z ostalimi vlada tega imperija pa želimo sodelovati le, če bo obveljalo načelo, da naj vsak živi iz lastnih sredstev.

Francosko-nemški odnošaji po govoru dr. Curtiusa

Povoljni odmevi ekspozicije v nemškem in francoskem tisku - Pariški tisk naglašava važnost podanih izjav in optimizem nemškega zunanjega ministra glede odnošajev s Francijo - Neodločnost narodnih socialistov po teatralnem eksodusu

Berlin, 11. februarja. AA. Vsi listi obširno komentirajo govor zunanjega ministra Curtiusa. Komentari so večinoma zelo simpatični.

Konservativna »Börsenzeitung« naglašava s posebnim zadovoljstvom izjavo zunanjega ministra, da se Nemčija ne sme obnoviti na osnovi njene največje nesreče in da se ne sme ponavljati obtožba, da je Nemčija edina zakrivila svetovno vojno.

»Vossische Zeitung« piše, da nemška zunanja politika nemoteno zasleduje svojo smer brez ozira na grožnje in inozemske zmešnjave.

»Berliner Tageblatt« pozdravlja Curtiusovo jasno besedo, da Nemčija ne ostane pod vsakim pogojem v Društvu narodov in da se bo ravnala v tem vprašanju po svojih potrebah in po zahtevah časa.

Pariz, 11. februarja. AA. Francoski listi posvečajo govoru nemškega zunanjega ministra Curtiusa veliko pozornost.

Levičarsko časopisje splošno priznava jasnost, s katero je Curtius obrazložil razna vprašanja in simpatično komentira njegova izvajanja.

List »Oeuvre« pravi, da vsebuje Curtiusov govor tri izjave največje važnosti: prvič, da želi Nemčija nadalje sodelovati v Društvu narodov, drugič, da Nemčija ne bo

odpovedala Youngovega načrta, čeprav ne more zagotoviti njegove izvedbe, in tretjič izjavo, da je vprašanje francosko-nemških odnošajev temeljni kamen nemške zunanje politike.

»Echo de Paris« in »Figaro« pozivljeta zunanje ministrstvo, naj sledi s prav tako jasnimi izjavami nemškemu vzgledu.

»Petit Parisien« pravi, da je Curtiusov govor nekaj manifest, ki pa je, čeprav ne vsebuje ničesar novega, vendar le važen in vsebuje mnogo močnih argumentov za izboljšanje nemško-francoskih odnošajev, o katerih se je izrazil Curtius zelo optimistično. List končno meni, da je Curtius tako govoril iz notranjepolitičnih ozirov.

Pariz, 11. februarja. AA. V zunanje-političnem odboru francoske zbornice so nacionalistični poslanci kritizirali postopanje francoskih bank, ki se žele udeležiti mednarodne kreditne operacije za prodajo nekake dela prednostnih akcij nemških državnih železnic.

Zunanji minister Briand je odgovoril, da bi francosko sodelovanje pri tej akciji odgovarjalo duhu in politiki evropskega soglasja in da bi rodilo koristi.

Berlin, 11. februarja. AA. Zmerni elementi v narodnosocijalistični opoziciji zanikajo vest, da bodo narodnosocijalistični

poslanci zapustili državni zbor, odložili poslanske mandate ter ustanovili poseben parlament v Weimarju. Nemškonacionalistična stranka, ki je zapustila parlament skupno z narodnimi socialisti, nima namena, da bi trajno zapustila zbornico, temveč je mnenja, da je dolžnost legalne opozicije nadalje sodelovati v parlamentu. Politični v zbornici zelo zanima politične kroge, ki naglašajo, da bo parlamentarno delo v odsotnosti nemirnih narodnosocijalističnih elementov zelo olajšano. Celo desničarske časopisje dvomi o pravilnosti taktike desničarske opozicije in naglašajo, da sodelovanje narodnih socialistov slabo položaj desničarske parlamentarne opozicije in da bo javnost posvetila večjo pozornost levičarski ekstremističnemu krilu v parlamentu, ki bo tako samo vodilo opozicijo.

Berlin, 11. februarja. AA. Narodno socijalistični poslanec Stöhr je sporočil predsedniku parlamenta Loebeju, da odlaža mesto podpredsednika parlamenta. To dejanje naj bo protest proti vladni politiki. V istem pismu sporoča, da sta tudi njegova tovariša v predsedstveni pisarni podala ostavko. Gre za dve tajniški mestni, ki sta pripadli narodno - socijalistični stranki.

Schober o Bethlenovem obisku na Dunaju

Avstrijski zunanji minister demantira vesti o delenzivni zvezi z Madjarsko - »Tudi z madjarske strani ni bil stavljen tak predlog«

Dunaj, 11. februarja. d. Glavni odbor avstrijskega narodnega sveta je imel danes sejo, na kateri je govoril podkancelar in zunanji minister dr. Schober. V svojem govoru se je bavil z najvažnejšimi dogodki na polju avstrijske-zunanje politike. Omenjal je zadnja zasedanja Društva narodov in Panevropskega študijskega odbora, dalje gospodarsko in razorožitveno konferenco ter slednjič posete grškega in madžarskega ministr. predsednika na Dunaju.

Dalje je rekel: Avstrijska vlada bo sredi tega meseca nadaljevala s češkoslovaško pogajanjem o reviziji trgovinske pogodbe, pa tudi sicer se bodo vršila pogajanja na zenevski podlagi predvsem z Madjarsko in z Jugoslavijo. V smislu našega političnega načela, da vzdržujemo z vsemi državami prijateljske in gospodarske koristne odno-

šaje, je prišel tudi Venizelos na Dunaj, da tu podpiše prijateljsko pogodbo z Avstrijo.

Glede poseta madjarskega ministrskega predsednika grofa Bethlena je dr. Schober poudaril to-le: Ta poset je bil v prvi vrsti oficijelen protiposet. Dne 26. januarja t. l. z grofom Bethlenom podpisani dogovor o prijateljstvu in pogodba o razsodišču predstavljata dopolnitev prejšnjih pogodb. Te pogodbe bom v kratkem predložil Narodnemu svetu. Ti novi dogovori obsegajo razen dopolnitve, ki so se glede na razvoj razsodiščnih pogodb od leta 1923. dalje izkazale kot zaželjene, tudi poseben poudarek prijateljskega razmerja, ki obstoji med Avstrijo in Madjarsko, ki opravičuje, da je tudi novi dogovor dobil naslov »prijateljske pogodbe«. Ni prav razumljivo in se da razlagati samo s splošno nervoznostjo,

da je ta prijateljska pogodba z Madjarsko v raznih deželah dala povod za posamezne neopravičene kombinacije. Podkancelar dr. Schober je odločno demantiral vse vesti o kakikoli defenzivni zvezi z Madjarsko, kakor tudi o pripravah za kako tako zvezo. Izjavil je: Niti za mojega kancelarovanja niti v perijodi mojega prednika ni bilo govora o takem načrtu. Tudi z madjarske strani ni bil nikoli stavljen kak tak predlog. Sicer pa je to glede na naše stališče tudi popolnoma izključeno. Vse kombinacije, ki se navezujejo na to pogodbo, je treba smatrati kot golo fantazijo.

H koncu je dr. Schober še omenil, da je nemškega državnega kancelarja in nemškega zunanjega ministra povabil na Dunaj in sicer za začetek marca. Njega samega pa je dr. Beneš povabil v Prago.

Italijanski iredentizem v Švici

Propaganda za odcepitev tičinskega kantona

Pariz, 11. februarja. r. List »Adula«, ki izhaja v Bellinzoni v tičinskem kantonu v Švici in ki ga vodi že dvajset let neka gospa Bontempi, je izdal pred kratkim nekak »Almanah italijanske Švice«. Ta publikacija je vznemirila švicarske zvezne oblasti kakor tudi oblasti omenjenega kantona. Almanah je dalje povzročil nastop duhovščine, ker zastopa na več ali manj prikrit način stališče, da se ima tičinski kanton priključiti k Italiji. Od tam da prihaja vse dobro, dočim izvira vse zlo iz dejstva, da je ta kanton del Švice. Državni svet tičinskega kantona je končno nastopil proti gospe Bontempi ter jo odstavil z njegovega mesta nadzornice otroških vrtec z motivacijo, da očituje čustva, ki niso v zadostni meri švicarska ter žalijo javno mnenje.

Slučaj Bontempi je našel odmev tudi v rimskem tisku. »Tribuna« je nastopila proti omenjenemu ukrepu kantonskih oblasti, češ, da se za njim skriva nasprotstvo proti italijanskemu fašizmu. List naglašajo, da ne more držati obtožba, da bi gospa Bontempi ugajala iredentistično propagando. Vse stranke v kantonu da so pod vplivom pariške antifašistične koncentracije, katere pošilja k njim svoje odposlance, da jim dajejo politična navodila.

»Tribuna« pravi dalje, da je italijanstvo tičinskega kantona v resni nevarnosti. Da-

si v Italiji sicer nihče ne misli na odcepitev tičinskega kantona od Švice, mora pa njegovo italijanstvo ostati nedotaknjeno, kajti ta kanton je vrinjen južno od Sv. Gotharda v Lombardijo, tako da sega skoro do Milana.

Atentat na tajnika čsl. poslaništva na Dunaju

Dunaj, 11. februarja. d. Danes opoldne je bil na tajnika češkoslovaškega poslaništva Zajiček v poslopju češkoslov. poslaništva izvršen atentat s samokresom. Storilec je češkoslovaški državljani nemškega rodu.

Tajnik Zajiček je sprejel moža, ki je prišel urgirat neko imovinsko in patentno zadevo v češkoslovaški, ki se je že zdavnaj začela. Po kratkem razgovoru je mož nenadoma potegnil samokres in dvakrat ustrelil na tajnika. Hudo ranjen se je Zajiček zgrudil, prej pa je še alarmiral osebo poslaništva. Pripeljali so ga v bolnico in ga operirali na očesu. Rana ni posebno nevarna in se bo v dveh treh tednih izlečila.

Storilec so aretirali. Imenuje se Zetka in stanuje v V. dunajskem okraju. Pred leti je bil avstrijski policijski uradnik in je dobival iz češkoslovaške pokojnino. Svoj čas je bil že interniran v umobolnici.

Trden položaj romunske vlade

Bukarešta, 11. februarja. n. Ministrski predsednik Mironescu je imel včeraj zelo dolg razgovor z baje nezadovoljnima ministroma Mihalake-om in Madgearu-om. Niti je bil v avdienci pri kralju. Ta avdienca je trajala eno uro.

Po avdienci je ministrski predsednik dal novinarjem krajšo izjavo in demantiral vse vesti o bližnji demisiji romunske vlade. Vlada bo nadaljevala svoje delo za gospodarsko obnovo Rumunije. Nato se je Mironescu ponovno sestel s prej omenjenima ministroma. Sklenilo se je, da bo vlada ponovno premotila politični položaj, čim se vrne v Bukarešto Maniu. Pričakujejo, da se vrne dr. Maniu koncem tega meseca.

Bukarešta, 11. februarja. n. Finančni odbor zbornice je sprejel zakonski načrt, po katerem bo zakonska obrestna mera znašala 12 odstotkov. Obrestna mera po vzajemnem sporazumu ne sme biti večja od 16 odstotkov.

Italijanska letala nad avstrijskim ozemljem

Innsbruck, 11. februarja. d. Včeraj med 14. in 15. uro so trije italijanski aeroplani, ki so prišli od Wolfendorna in leteli v višini 2500 metrov, pri Luegu na Brennerju preleteli avstrijsko ozemlje. Napravili so pentlje in se potem vrnili. Gre najbrže za letala, ki so pomotoma preletela mejo.

Resen opomin

Pred kratkim so skoraj vsi slovenski študenti zabeležili članek, ki sta ga napisala Otto Maull in Helmut Carstanjen v »Zeitschrift für Geopolitik«. V tem članku ne trdita obojenjena avtorja nič manj, ko da je vsa bivša Spodnja Štajerska nemško ozemlje in bi se zato morala silno pomakniti meja med Avstrijo in Jugoslavijo proti jugu. A niti s tem nista zadovoljna cenjena avtorja in pravita, da bi celo za Kranjsko moral odločiti plebiscit, če naj pripade Avstriji ali Jugoslaviji. Odveč je vsak povdarek, da slone vse te nemške zahteve na tako praznih in neresnih razlogih, da sploh ne bi zaslužile druge, ko da gre javnost preko njih s prezirom. Kljub vsej neresnosti teh zahtev, pa jim je treba posvetiti le malo več pozornosti, ker so izšle v reviji, ki uživa med Nemci znanstveno reputacijo in ker se v tej reviji znova goji duh onega militarističnega nemštva, ki je že enkrat privedel do svetovne vojne.

Toda nekaj drugega je v članku, kar zahteva še posebej našo pozornost. V članku se namreč pravi, da je v Podravju še vedno mnogo prebivalstva, ki nemško čuti, ki hoče živeti v kulturni skupnosti z Nemci, ki se, kakor bi rekli mi, še vedno ne more in tudi ne more otresti stare nemške miselnosti. In zaradi te trditve je treba, da odgovori na neskomnjeni članek nemške revije tudi slovenska javnost in sicer tako odločno in s tako silo, da bo ob vsej meji zavel nov duh. Pa ne samo na meji, temveč tudi v središču!

In prvo, kar je treba reči z vsem povdarem, je to, da velja za našega človeka samo kulturna skupnost — jugoslovanska. Sto in stoletja nas združuje eno hotenje, sto in stoletja nas je tlačila tuja kultura in danes je za nas vse le ena rešitev, da čisto zaživimo v eni jugoslovanski kulturni skupnosti. A ne samo v teoriji mora to veljati, temveč predvsem tudi v praksi. Zato pa morajo v tej smeri delati vsi, ne samo oni, ki so po svoji službeni dolžnosti obvezani na takšno delo, temveč vsi inteligenti ki morejo več, da bi doživel naš narod nesvobodnih dni. Samo poslušajte, kako vam tik za kulturno skupnostjo z Nemci govore o plebiscitu za Kranjsko. Ni politične svobode za nas brez jugoslovanske kulturne skupnosti in še vedno je pomenila kulturna skupnost z Nemci konec naše svobode. Bilo je vedno tako in je še danes tako.

V zvezi s tem pa nujno nastane drugo vprašanje, kakšen interes imamo mi, da propagiramo nemški jezik. O propagandi nemškega jezika pa že skoraj moramo govoriti, če vidimo, kako se ponekod še vedno širi mnenje, da je vsak Slovenec izgovorjen, če ne zna perfektno nemško, če ni dvojezičen. Nekateri niti pojmovati ne morejo, kako upliva na kmetijske ljudi ob meji, če si morajo reči: Pod Avstrijo nisi prišel naprej, če nisi znal nemško, sedaj pa se ponavlja ista pesem. Ali zlasti na meji se ta pesem ne sme več slišati in tu je treba defansno dokazati ljudem, da so se pričeli novi časi in da ne velja več nemška kulturna skupnost, temveč samo slovenska in jugoslovanska. Ne predpisovati nemščini večje veljave, kakor ji gre in čas bi že bil, da bi vsaj vsi naši inteligenti spoznali, da je tisti, ki zna dva jezika, pa ne nemškega, prav toliko vreden, ko tisti ki zna le slovensko in nemško. Je na svetu še dosti jezikov, ki so vsaj tako pomembni ko nemščina.

Čisto nepotrebno je tudi, kako se pri nas vse sprejema, kar pride z Dunaja. Nemški časopisi, nemške knjige, nemški filmi, nemški teatri, vse, kar pride z Dunaja, najde pri nas silen odjem, pa če je še tako zabito in gluho. Toda je že tako, da smo proti vsaki stvari kritični, zlasti domači, da pa takoj utihnje vsa kritika, če gre za stvar, ki jo nam pošlje kulturno že leta in leta propagandisti Dunaj. So tudi takšni ljudje med nami, ki iz nekšne nacionalne perverzности nalašč hvalijo to dunajsko robo, samo da jim ni treba pogledati drugam, kjer je mnogo boljšega blaga v izobilju na razpolago.

Kakor kaže članek v nemški reviji, je položaj takšen: Oni na severu kujejo še naprej načrte proti nam, naši zaslepljeni pa jim pomagajo, ko se ogrevajo za nemški jezik in nemško kulturo. In ti naivneži bi si celo domišljevali, da so kulturno širokogrudni, ker tuje časte, lastno pa omalovažujejo. Toda njih zmota je naravnost veličanska. Ker nobene širokogrudnosti ni v tem ponižnem letanju za nemško kulturo, temveč le zadnji preostanek nesvobodnih dni. In zares svobodni in pomorni človek je ta preostanek že zdavnaj zavrgel, ker le slabotni ljudje zbirajo staro šaro.

Vsebinska bolgarsko-grškega spora

Številna še nerešena vprašanja — Silna skrb fašistovskega tiska glede usode pogajanj

Rim, 11. februarja, n. »Giornale d'Italia« se zopet bavi z grško-bolgarskimi odnosi ter prikazuje zadržanje Italije o priliki britanske intervencije v Atenah in Sofiji. List trdi, da Italija ne namerava izvajati nikakega pritiska na bolgarsko ali grško vlado, marveč da namerava na prijateljski način posredovati pri obeh vladah, da čim prej rešita spore, ki obstojajo med obema balkanskima državama.

Ti spori so: 1. svobodno preseljevanje obojestranskih narodnih manjšin. Bolgarija in Grčija sta v Neuillyju poleg mirovnih pogodb podpisali še posebno konvencijo, s katero sta uredili vprašanje o izmenjavi prebivalstva. Pri realizaciji te konvencije pa so se pojavile nove težkoče. Zaradi tega so zastopniki obeh držav pozneje zenevi podpisali dve novi konvenciji. Te dve konvenciji je Bolgarska že ratificirala, Grčija pa še ne.

2. Odškodnina grškim državljanom, ki so bili za časa vojne v Bolgariji gmetno prizadeti. To vprašanje je sporno, ker Bolgarska trdi, da je bilo rešeno že pred haškim sodiščem in da je bila odškodnina grškim državljanom obsežna v globalni vsoti bojnih reparacij, ki jih mora Bolgarija plačati Grčiji. Grčija pa je mnenja, da to vprašanje kaslejš še ni rešeno. — 3. Odškodnina grškim državljanom, ki so trpeli gmetno škodo o priliki velikega požara 1. 1906. v bolgarskem mestu Anhi lu. To vprašanje so predložili grško-bolgarski arbitražni komisiji v Parizu, a ta komisija je zavzela stališče, da ni kompetentna rešiti to zadevo. — 4. Vprašanje dospeladskih gozdov. Zastopniki Bolgarije trde, da je to vprašanje docela vprašanje Bolgarske in da ima privatnopravni značaj, pa da ga more zaradi tega rešiti le bolgarsko sodišče. Grški zastopniki pa menijo,

da je to vprašanje mednarodno pravnega značaja, in zahtevajo, da ga reši razsodišče. — 5. Vprašanje bolgarskega cerkvenoskopskega imetja na grškem ozemlju. Bolgari menijo, da je tudi to vprašanje že rešeno in se ri tem sklicujejo na konvencijo, ki sta jo podpisala Politis in Kalfos, in na neko odločitev haškega sodišča. Grki pa ne priznavajo, da se omenjena konvencija in izrek haškega sodišča nanašata na to vprašanje, ter zahtevajo, da se o njem z Bolgari naknadno pogodijo. — 6. Odpoved grško-bolgarske trgovinske pogodbe. Grčija je odpovedala to pogodbo zaradi tega, ker je Bolgarija povišala svoje carinske tarife. Bolgari trdijo, da niso povišali carinskih tarifov, da bi škodili grškim interesom, nego da so jih povišali iz finančnih razlogov, proti čemur Grčija ne bi smela izvajati nikake represalije.

Glede odškodnine bolgarskim emigrantom iz Makedonije, ki jih je 7000, zastopa Grčija stališče, da je bilo to vprašanje že rešeno prd Društvom narodov, vendar pa bi Grčija pristala na to, da ga haško sodišče ponovno reši. Po tem takem to vprašanje ni sporno.

»Giornale d'Italia« pravi, da bo ureditev teh spornih vprašanj silno ojačala politični položaj Grčije na Balkanu in razjasnila njene odnose napram Bolgariji. Bolgarija pa bo tem lažje uredila svoje notranje zadeve in se afirmirala v mednarodni politiki. List izraža nado, da se bodo grško-bolgarski odnosi kljub sedanjemu nerazpoloženju na obeh straneh v kratkem razjasnili in poglobili. Vsekakor je uspeh dosedanjega dela ta, da sporna vprašanja med obema državama niso več na mrtvi točki.

Zakon o plačevanju glob vsled gozdnih prestopkov

Znaten popust na globah v razdobju 1919—1929

Beograd, 11. februarja, AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za gozdove in rudnike, po zaslišanju predsednika ministrskega sveta, predpisal in proglasil zakon o eksekutivnem plačanju v gozdovih napravljene škode in kazni za gozdne prestopke pred uveljavitvijo zakona o gozdovih z dne 29. decembra 1929.

§ 1. Vse izvršne sodbe se kazni, izrečene od pristojnih prvo- in drugostopenjskih upravnih oblasti radi gozdnih prestopkov v državnih gozdovih in gozdovih samoupravnih teles (občinskih gozdovih, gozdovih imovnih občin, zemljiških zajednic in podobno), v kolikor niso plačane in v kolikor niso v zmislu finančnega zakona za leto 1928/29 oproščene, se bodo plačale, če so pravomočno izrečene za leta 1930, 1929 in 1928, v polnem znesku, to je 100%, za leto 1927 90%, za leto 1926 80%, za leto 1925 70%, za leto 1924 60%, za leto 1923 50%, za leto 1922 40%, za leto 1921 30%, za leto 1920 20%, za leto 1919 10% obsodbenega zneska.

Sijajen uspeh mariborske Glasbene Matice v Beogradu

Beograd, 11. februarja. I. Povodom snotnega koncerta mariborske Glasbene Matice, ki se ga je udeležil tudi. Nj. Vel. kralj, poroča današnja »Pravda« med drugim takole:

Na tem koncertu je poleg solistov, ki so docela zadovoljili publiko, najbolj imponiral »ensemble« s svojo izvežbanostjo. Veliki zbor, ki so ga tvorili izključno srednješolci, nas je iznenadil v vsakem pogledu; v zvočnosti in čisti intonaciji, v preciznem ritmu, v lepi dikciji in dinamiki. Nič manj nas ni iznenadil orkester, ki je svojo partituro tehnično in ritmično popolnoma obvladal. Za tako precizno uvežbanost se je treba zahvaliti dirigentu Hladku-Bohinjskemu. Ta koncert predstavlja ogromen uspeh mariborske glasbene šole posebno zato, ker je pokazala muzikalnost mase in nele poedinih talentov. To je s pedagoškega stališča najbolj važno. V tem pogledu zavzema mariborska Matica eno izmed prvih mest v Jugoslaviji.

Danes popoldne je priredila mariborska Glasbena matica v gledališču na Vračaru svoj poslednji koncert, ki je v vsakem pogledu popolnoma uspel. Nocoj ob 23.05 zapustijo Mariborčani Beograd.

Velik požar v Zgornjem Kašlju

Požar je bil najbrže podtaknjen — Uničil je veliko gospodarsko poslopje posestnika in avtopodjetnika g. Frana Grada — Škodo cenijo na pol milijona dinarjev

Zgornji Kašelj, 11. februarja. Okoli 7.15 je izbruhnil v velikem gospodarskem poslopiju, ki je last posestnika g. Frana Grada, požar. Opazila sta ga dva šoferja avtopodjetnika Grada ki sta se ravno pripeljala z avtobusom v Zg. Kašelj. Ko sta hotela vstopiti v poslopje, kjer je bila tudi avtogaraža in pa sobica za šoferje, sta se znašla v gostem dimu. Pa tudi zublji so že švigali iz ostrešja.

Kazni, izrečene v prejšnjih letih se ne bodo plačevale.

§ 2. Analogno kaznim se mora izvršiti plačilo odškodnine za gozdne prestopke v državnih gozdovih na osnovi pravomočnih sodb prvoin drugostopenjskih upravnih oblasti za škodo, napravljene v državnih gozdovih in gozdovih samoupravnih teles (občinskih gozdovih, gozdovih imovnih občin, zemljiških zajednic in podobno), po ključu, predvidenem v čl. 1. tega zakona po predhodnem sklepu pristojnih samoupravnih teles.

§ 3. V slučaju neizterljivosti eksekutivnim potom kazni in odškodnin po § 1. in 2. tega zakona morejo prvostopenjske upravne oblasti pozvati obsojene k fizičnemu delu v gozdnih nasadih in gozdovih na način, kakor to smatrajo pristojne oblasti za potrebno. Pri takem plačilu kazni se bo računalo za vsak delovni dan 30. Din.

§ 4. Zakon stopa v veljavo in dobi obvezno moč z razglasitvijo v »Službenih novinah«.

Hitela sta v hišo, kjer ima g. Grad gostilno, in sporočila gospodarju: »Butare tam v šupi so se vnele!« Ko so domačini planili iz hiše, je bil ves zadnji del velikega gospodarskega poslopja že v plamenih.

Domači gasilci so bili z motorno brizgalno takoj na mestu požara in začeli gasiti. Istočasno se je razvedelo po vsej okolici, da gori v Zg. K. Kašlju. Daleč na okoli je bilo videti velikanske zublje. V vseh okoliških cerkvicah so bili plat vona, oglasila se je pa tudi vevška sirena. Iz Vevč so obvestili o požaru tudi ljubljanski gasilci, ki so odhiteli z motorno brizgalno v Zg. Kašelj. Še pred njimi so prišli na pomoč gasilci iz Vevč, iz Sostrega, iz Zaloga in iz Bizjavice. P. slopa samega gasilci niso mogli več rešiti, pač pa so požar lokalizirali, kajti obstojala je nevarnost, da se vnamejo trije veliki sosednji objekti. Ta' so gasilci preprečili katastrofalen požar, ki bi vpepelil gotovo polovico Zg. Kašlja, ki šteje 106 hiš.

Zimski sport

Nedeljske tekme:

1. Sokolska smučarska tekma v Kranju: dopoldne;
2. otvoritev sokolske skakalnice v Kranju: popoldne;
3. smučska tekma sportnega kluba »Celje« v Celju;
4. skupinska smučska tekma SPD Maribor na Pohorju;
5. prvenstvo zagrebiškega podsaveza v Gorskem Kotaru.

Vremensko poročilo

Sv. Planina: —6° C, na podlagi 30 cm suhega pršiča, smuka dobra, vetra ni, oblačno.

Krvavec: —6° C, na podlagi 100 cm suhega pršiča, smuka idealna, veter severo-vzhodni, jasno.

Bohinj: —12° C, na podlagi 28 cm pršiča, smuka idealna, veter, jasno, skakalnica uporabna.

Dovje: —10° C, na podlagi 30 cm snega, smuka idealna, veterseverni, jasno, sankališče in skakalnica porabna.

Rateče: —12° C, na podlagi 50 cm, smuka idealna, sever, jasno.

Planica: —13° C, na podlagi 60 cm, smuka idealna, sever, jasno.

Kako živi Nj. Vel. naš kralj

»Neues Wiener Journal« je objavil pod naslovom »Intimiteti o jugoslovanskem kralju« članek, v katerem pravi med drugim: Podaniki jugoslovanskega kralja Aleksandra I. niti ne slutijo, da je njihov vladar že davno pokonc, ko se mnogi med njimi šele odpravljajo na svoje delo. Še pred osmo uro se nabaja energični vladar v svoji pisarni, a do tega časa morajo vsi dopisi, vsa poročila in pisma iz vse kraljevine biti urejena. To odgovarja stari navadi, katere se drži kralj tudi na potovanju. Dve uri posveča vladar čitanju poročil in listov ter pregledovanju pošte. Nič ne uide njegovi pozornosti.

Nato se začne sprejemanje strank. Ob ponedeljkih sprejme kralj Aleksander kot prvega referenta šefa generalnega štaba, nato komandanta mesta v Beogradu in upravnika Beograda. Ob drugih dnevih sprejema člane vlade, deputacije in razne referente. To traja kake tri ure. Po enih popoldne se začenja zasebno življenje kralja Aleksandra. Sele tedaj vidi svojo družico kraljico Marijo, s katero kosi v družbi dežurnih oficirjev. Od dveh do štirih kralj počiva. Včasih obstoji njegov odmor iz sprehodov, avtomobilskih ali jahalnih izletov, večinoma pa se sprejaha s kraljico.

Točno ob štirih je kralj zopet v svojem kabinetu, kjer opravlja napovedane avdijence do sedmih zvečer. Celo pri svečanih avdijencah poslanikov inozemskih držav se kralj drži popolnoma navadno, je sam in brez dvornih uradnikov.

V nadaljevanju naglašaja dunajski list, da so vse osebe, ki so bile kdaj sprejete v avdijenci, naravnost očarane po ljubeznivem in neprisljitem zadržanju Njegovega Veličanstva. Naš vladar ima tudi izredno dober spomin. Po več letih zopet spozna osebo, s katero je kdaj govoril. Zapomni si tudi točno vse podrobnosti, ki so v zvezi z dotičnimi osebami. Tako je na svojih potovanjih po južni Srbiji redno spoznal vse vojske s solunske fronte. Ta sposobnost našega vladarja povečuje v veliki meri že itak splošno njegovo popularnost.

Malo je topografov, ki bi tako dobro poznali deželo, nadaljuje dunajski list, kakor pozna naš vladar. Zanima se tudi za ekonomske razmere posameznih pokrajin. Na svojih izprehodih ustavlja svoj avtomobil ter se spušča v pogovor s prebivalci, zanimajoč se tudi za njihove osebne razmere. Večkrat se zgodi, da po kakem takem obisku dobi ta ali oni, ki je bil nagovorjen, vsoto denarja kot podporo ali pa, če je kralj videl pri kakem kmetu leseno oralo, pride čez nekaj časa lep moderen železen plug.

Ob sedmih zvečer zapušta kralj Aleksander svojo pisarno in se nato sprejaha nekaj časa po dvornem vrtu ali pa gre v spremstvu kraljice Marije na izprehod po beograjskih ulicah. Kralj Aleksander in kraljica Marija sta velika ljubitelja filma. Zato sta dala urediti v dvorcu na Dedinju pri Beogradu tudi veliko kinematografsko dvorano, v kateri se predvajajo najznamenitejši filmi pred kraljevo dvojico in njenimi gosti, preden pridejo pred široko javnost.

Oba, kralj in kraljica, sta navdušena sportnika. Rezultati vseh važnih nogometnih tekem se sporočajo takoj dvoru, in to ne samo za časa njunega bivanja v Beogradu, temveč tudi tedaj, ko sta na potovanju.

Zvečer, ko odidejo vsi gosti in se kralj nahaja sam v krogu svoje družine, sede pogostoma h klavirju in nekaj časa igra. Včasih se kralj umakne takoj po kosilu v svojo sobo, da opravi svojo osebno korespondenco; poleg tega pa se bavi tudi s svojo veliko zbirko raznega denarja.

Kralj Aleksander čita pozno v noč in večkrat se vidi luč v njegovi spalnici tudi po polnoči. Posebno zanimajo kralja arheloška in zgodovinska dela. Kakor njegov oče kralj Peter je tudi kralj Aleksander strasten ljubitelj knjige in razpolaga danes s knjižnico, ki šteje 30.000 zvezkov. Ko se nahaja v Parizu, obišče tudi antikvarjate na Seineskem keju, kjer je prav tako dober znanec, kakor nekdanj Anatole France.

Poleg dvorne biblioteke ima kralj tudi svojo osebno knjižnico, v kateri se nahajajo poleg klasikov vseh kulturnih narodov tudi najnovejša dela iz znanosti in politik. Ker kralj vsako, ki jo nabavi, tudi prečita, je razumljivo, da posveča vsak večer mnogo časa čitanju.

Narod ve — zaključuje dunajski list, da je kralj Aleksander prvi in najvestnejši delavec države in v tem kakor tudi v njegovem naravnem in neizumetničenem ljubeznivem obnašanju s svojimi podaniki je izvor popularnosti in obževanja, ki jih uživa kralj Aleksander v vseh slojih prebivalstva Jugoslavije, kar se je jasno očitvalo tudi v zadnjih manifestacijah v Zagrebu in po vsej državi.

Železniški promet v Liki ni še vzpostavljen

Split, 11. februarja. K. Čeprav so večeraj napovedali, da bo proga na Liki danes že docela očiščena snega in pripravljena za redni promet, so snežni zameti in led vendarle toliko, da jih delavci doslej še niso mogli odstraniti. Poleg tega pa je v pretekli noči zapadel nov sneg. Vse je že kazalo, da bodo jutri vlaki zares že pričeli redno voziti na tej progi. Zaradi stalnega prekinjanja rednega prometa na liski progi v bližini Zrmanje so strokovnjaki predlagali železniški dirkečiji, naj bi se vršil promet na progi Zagreb—Split ob takih razmerah po uski progi. Vlaki iz Zagrebu prihajajo do Gradca, iz Splita pa do Knina.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 11. februarja. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Oblačno, od časa do časa sneg, v globljih legah južno.

Inž. Klodič o povečanju sušaške luke

Sušak naj bi predvsem razbremenila Martinšćica -- Preuredi naj se po vzroku velikih pomorskih mest

Ljubljana, 11. februarja.

Nocoj je imel v Ljubljanskem dvoru pomočnik direktorja drž. železnice inženjer Klodič velenimno predavanje o povečanju sušaške luke. Predavanja so se udeležili člani Odseka uradnikov I. in II. kategorije Udruženja jugoslovanskih nacionalnih železničarjev in brodarjev oblašnega odbora v Ljubljani, poleg njih pa mnogo občinstva, med katerimi smo opazili tudi zastopnike našega obrtništva, trgovstva in industrije ter raznih gospodarskih organizacij in ustanov.

Sušaška luka je preobremenjena

Inženjer Klodič je podal najprej kratek opis Sušaka z luko Baroš, ki jo danes imenujemo luka Karadjordje in je glavno izhodišče severnega dela države na morje. Sušak se neprestano razvija in ravno tako raste neprestano promet na sušaški postaji in v luki. Promet Reke je dosegel leta 1913. 1.500.000 ton, za odvijanje tega prometa pa je imela Reka 340.000 m² površine na suhem na raspolago, pri čemer štejemo samo prostor za luške naprave kakor ture, skladišča itd., ne pa prostor za železniško postajno napravo. Nabrežna zid, ob katerem pristajajo ladje, je bilo 4500 m skupaj z luko Baroš. Temu nasproti ima danes sušaška luka 35.000 m² površine na suhem, a obalnega zidu 950 m. Nabrežna dolžina meri proti reki luki le 25%, promet pa je leta 1929. dosegel 60% predvojnega reškega, t. j. 890.000 ton. In vendar znaša kapaciteta postaje samo 800.000 ton tovara, tako da je torej obdelala sušaška postaja leta 1929. 200% preko svoje kapacitete.

Generalni načrt inž. Klodiča

V nadaljnjih izjavah inž. Klodič poudarja, da bi se prevoz blaga preko Sušaka takoj dvignil za 40—50%, ako bi imeli na Sušaku dovolj skladišč. Najboljša nova železniška zveza z morjem ne bo prinesla veliko koristi, če luka ne bo mogla obvladati prometa, ki ga železnica prinese.

Leta 1924. so se obrnili nekateri sušaški interesi nanj, naj prouči povečanje sušaške luke in naj napravi generalni načrt. Zamislil si ga je tako-le:

Naprava nove luke ob Delti in Brajdici je spričo naših finančnih razmer toliko kakor nemogoča stvar. Enak lukobran kakor ga ima Karadjordjeva luka, dolg 500 m, bi stal 60 milijonov Din, pomolj pa 10 milijonov Din. Pripravno mesto za novo luko moremo torej poskušati izven Sušaka nekje v bližini in tu nas narava sama vodi v zaliv Martinšćica. Ta zaliv leži samo 2 in pol km oddaljen od sušaške postaje in tvori na ravni bazen 600 m dolžine in 300 m širine. Morje v njem je do 25 m globoko, kar je posebno priporočljivo. V ozadju zaliva leži precej široko polje kakor nalašč pripravno za nova lesna skladišča.

Ako bi nam tudi luka Martinšćica več ne ustrezala, ima že bakarski zaliv na razpolago, ki je v zračni črti približno 7½ km oddaljen od Sušaka. Bakarski zaliv je dolg 4½ km, širok 1 km, ima pa precej strme bregove, a voda je do 45 m globoka. Seveda bi se vporabilo za luko samo majhen del okoli mesteca Bakar.

V velikih pomorskih mestih najdemo čestokrat tole razdelitev železniških in luških naprav: Od glavne železniške postaje vodijo tiri na glavno luško postajo. Od glavne luške postaje se razdeljuje blago na posamezne krajne luške postaje. Od krajnih luških postaj pride potem tovar v posamezne dele luke do ladij. To je enostavna organizacija s ceneno administracijo. Tudi je to ugodno za pošiljatelje, ker nosi ves ta sistem samo enotno ime pomorskega mesta in luke, kjer se ukrca blago brez posebnih direktiv pošiljatelja.

Tak sistem bi lahko uvedli tudi v našem slučaju. Železniška postaja Sušak bi bila seveda tudi glavna luška postaja Sušak, obenem pa tudi krajna luška postaja za luko Karadjordje. V Martinšćici bi bila krajna luška postaja za Martinšćico, a v Bakru krajna luška postaja za Bakar. V to svrhu je treba vse tri luke zvezati z železniškimi tiri. Za zvezo Sušaka z Martinšćico bi bilo na izbiro več variant.

Najenostavnejše je zvezati Sušak z Martinšćico po predoru naravnost. Vhod v predor bi bil tik izhoda sedanjega krožnega predora, a njegov izhod v mali dragi na zapadni strani zaliva Martinšćice. Od tukaj bi šla proga na nasipu ob strmi obali (tukaj je morje samo 8 m globoko) naprej na omenjeno polje. Cela zveza bi bila dolga 2½ km. Predor bi meril 1.430 m in bi bil enoteren. Saj tudi enotirna zveza med glavnimi in samskim kolodvorom v Zagrebu, ki je približno enako dolga, popolnoma ustreza. Krajna luška postaja na Martinšćinem polju bi imela 11 tirov. Tik postaje bi imeli prostora za lesna skladišča v obsegu 70.000 m². Tako bi bil prostor na Brajdici podvojen.

Iz postaje vodijo tri na vse štiri nabrežne zidove, ki so skupaj 990 m dolgi. Tik ob luških tirih so skladišča, dolga po 100 m in široka 15 m, enonadstropna. Med obrežne zidove in skladišča se postavi dizalice. Tako pridobimo 60.000 m² luške površine na suhem razen skladišnega prostora za les. V morskem basenu je 123.000 m² vodne površine, a dolg je 610 m in širok 160—240 m. Kar se tiče vremenskih razmer, se v zalivu Martinšćice burja malo občuti, ker ga ščiti pred njo lastno strmo pobočje. Jugo-zapad (libeč) je redek veter. V poštve prihaja pa jugoiztok (široko). Zaradi njega je potreben na vzhodni strani vhod v zaliv lukobran dolg približno 100 m in visok vsaj 2½ m.

Kako naj zvežemo bakarsko luko s sušaško? Tudi tukaj so variante množice. Najbolje bi bilo napraviti iz Martinšćice 3½ km dolgi predor naravnost pod sedlom sv. Kuzme do bakarskega zaliva. V tem slučaju bi bile vse tri luke, Karadjordje, Martinšćica in Bakar razvrščene na progi dolgi 7½ km. V Bakru bi se dalo napraviti nabrežne zidove, skladišča itd. v poljubnem obsegu, pri čemer pripomnim, da bi bile naprave razmeroma dražje kakor v Martinšćici, ker so pobočja zaliva zelo strma. Pomolov bi tukaj nikakor ne kazalo izdelati, ker bi

bil to zaradi globoke vode zelo draga stvar. Pa saj to tudi ne bi bilo treba, ker se dajo nabrežni zidovi poljubno podaljšati.

Stroški za Martinšćico

Stroški za vse naprave za Martinšćico bi bili: a) železnice naprave 19.000.000 Din, b) nabrežni zidovi I., II., III. s skladišči in z vsemi drugimi napravami vred 24.000.000 Din, c) nabrežni zid št. IV s skladišči in z vsemi drugimi napravami, 20.000.000 Din, d) lukobran 7.000.000 Din. Skupaj 70.000.000 Din. Sprva bi mogli izpustiti nabrežni zid IV, tako da se zniža gradbeni svota na 50.000.000 Din, in ako izpustimo za silo tudi lukobran, dobimo znesek okrog 40.000.000 Din.

Po tem načrtu bi dobili enotni luški sistem na kvarneru, a glava bi mu bila Sušak. V Martinšćici bi mogli pristati največji parobrodi, ki prihajajo pri nas plovi v pošto.

Kako se Sušak povečava

Sedaj pa pogledimo kako se razvija dopolnitev sušaške luke v resnici. Obstoji načrt potisniti postajo tik pod hrib tako, da bi se moglo tudi sedanji prostor postaje izkoristiti kakor skladišča za les; od tega projekta je realizirano samo skladišče. Taka preložitve postaje pa prejšnjemu razvoju Sušaka, saj ne vemo, kako se bodo razmere dalje razvijale.

Povečanje Karadjordje luke pa se je zamislilo takole: Ob Brajdici pri izlivu Rečine napravili so leseni molo, a na obali Brajdice izgrajen je nabrežni zid za pristajanje ladij. Molo in ta nabrežni zid izpostavljeni so brez vsake zaščite jugozalutnim viharjem. Pristajanje parobrodov na nabrežnem zidu Brajdice je pri južnem vetru skoraj nemogoča stvar. Ladje so primorane držati paro, da lahko takoj odplove v odprto morje, ako bi naprave, ki pričvrstijo ladjo k obrežju, popustile. Vsako butanje ladje ob zid bi pomenjalo pogubo ladje in rušenje obalnega zidu.

Na Karadjordjevem obrežju se namerava napraviti že tolikokrat zahtevana skladišča, kar moremo le pozdraviti.

Potrebo izgradnje luke v Martinšćici se uvideva, toda ne misli se na spoj Martinšćice direktno s Sušakom. Kakor znano, dobi Bakar svojo železniško zvezo z bakarsko postajo; proga bo kmalu otvorena. Luka Martinšćica se ima zvezati s to novo bakarsko železnico z odcepom od nove postaje Kostrena. Kaj dobimo na ta način? Dobimo tri luke, ki niso med seboj v nikakršni zvezi več. Bakarska postaja ne more služiti kakor razdelilna postaja za te luke, ker je premajhna, a njeno povečanje je radi položnih razmer proge skoraj nemogoče, vsekakor pa združeno z ogromnimi stroški. Razdelilna postaja bi mogla biti samo postaja Srpske Moravice. Toda ta je 90 km oddaljena od Sušaka!

V kakšnem luškem sistemu ne more biti več govora, administracija se podraži, a trgovski krogi imajo opraviti s tremi lukami in morajo dirigirati svoje blago že iz hiše v posamezno luko, kar gotovo komplicira in podražuje tudi železniško službo. Vsa dosedanja dela, čeprav v resnici nujno potrebna in za katera moramo biti tudi hvaležni, so bila izvršena brez pravega programa. Tudi se gleda na to, da se zmanjšajo kolikor mogoče trenutni stroški ne glede na to, da je to bodočnosti v veliko škodo. Ni se pa prepzono vsaj za ostalo delo, ki nas še čaka, postaviti primeren program.

Duh in slog evangelijev

V torek je predaval univ. prof. dr. Andrej Snoj o duhu in slogu evangelijev. Pregledal je vse štiri evangelijske, omenil njih pisce in poudaril skupnost in razliko evangeljskega jezika.

Zanimanje za slog in jezik v evangelijih se je začelo prav posebno gojiti v 18. stoletju. Po najdenih papirjih so dognali, da je evangeljski jezik govorica preprostega ljudstva. Večina evangelijev je pisana v grščini.

Matej, pisec prvega evangelija, ki je nastal med leti 50. do 62., je napisal svoj evangelij v aramejskem jeziku. Toda še za časa življenja apostolov je bil preveden v grščino. Ta evangelij ima judovsko obilježje. Judovske šege smatra Matej za poznane. Tu je podana najvernejša slika farizejev. Matej ni suhoparen pripovedovatelj, ampak umetnik. Njegovo podajanje je sistematično in rad grupira več dejanj, ki so se godila v raznih dobah, v en sam dogodek. (Pridiga na gori je kompleks več govorov.) Ljubi simboliko. (Uporaba števil 14 v Kristusovem rodovniku.) Stavke grupira v verz, po načinu tedanje judovske poezije. Matejev grški jezik ima mogoče hebejizmov.

Drugi evangelij je spisal Marko. Ta ni bil priča dogodkov, ki jih opisuje. Poslušal pa je Petrove govore in po njih je v Rimu napisal evangelij. Sv. Avgustin je imenoval njegov evangelij le skrajšan Matejev evangelij. Po Marku govori sam Peter. To se posebno izraža v temperamentnem pripovedovanju. Markov evangelij je prvi, ki je bil pisan v grškem jeziku. Vendar pa njegov pisec ni imel helenistične izobrazbe. Misli niso vedno logično zvezane. Vse spominja na slog preprostega človeka. Aramejščina ima tu več prostora kot pri Mateju.

Luka je napisal tretji evangelij. Bil je Grk in po poklicu zdravnik. Spremljal je Pavla po njegovih potovanjih. Evangelij je napisal v letih 60.—62. Kakor se pri Marku pozna Petrov upliv, tako pri Luki Pavlov. Kristusa prikazuje kot usmiljenega zdravnika. Luka piše kot zgodovinar. Ljubi zgodovinske podatke in z njimi prepleta ves evangelij. Izraz je precizen. Luka je imel helenistično izobrazbo, pa je vendar le pisal v ljudskem jeziku. Aramejske izraze izpušča, ali pa jih prevaja v grščino. Glede lepote in čistosti jezika je njegov evangelij na prvem mestu.

Četrti evangelij je bil zamišljen kot dopolnilo prvih treh. Napisal ga je Janez, ribičev sin. Navaja mnogo Kristusovih govorov, izpušča pa dejanja. Zato se imenuje njegov evangelij duhovni evangelij. Kjer opisuje zgodovinske dogodke, piše živo. Iz tega spoznamo pisca, ki je

Plesni čevlji iz svil. atlasa že po Din 65.—

PETOVIA, Ljubljana, Dunaška cesta 1-a

vse to doživel. Toda vsi dogodki so mu sekundarnega pomena. Vso silo uporabi za to, da dokaže Judom, da je Jezus res sin božji. Jezik je enakomeren, i v pripovedovanju i v govorih Kristusa. Besedni zaklad je skromen. Konstrukcije so enostavne. Jezik ima veliko skladnost z govornico neskarjenega naroda.

Knjiga evangelijev je ljudska knjiga in iz

nje je nastala človeška knjiga. Vendar pa slog ni glavni vzrok, da je knjiga postala človeška, ampak preprostost in duh evangelijev. Preprostost pa ni naivnost, ampak nepokvarjenost Kristusa je tako govoril, da ga je lahko prav vsak razumel. Tak je tudi jezik v evangelijih. Duh in slog evangelijev je v veliki meri duh in slog Kristusov.

Bolniško zavarovanje državnih uslužbencev

Spremembe, ki jih bo predlagal odbor na občnem zboru dne 20. t. m.

Glede na določila člena 1 pravilnika za bolniški sklad Podpornega društva finančnih in drugih uslužbencev drž. uprave za Dravsko banovino obvešča odbor članstvo, da namerava rednemu občnemu zboru 20. t. m. predlagati spremembo, oz. razširjenje delokroga bolniškega sklada, kakor sledi:

1. Bolniški sklad zavaruje vse svoje člane, torej ne glede na kraj njih bivališča.

To zavarovanje naj zagotovi članom:

a) prosto zdravniško oskrbo po potrebi doma ali v redni ordinaciji skladnih zdravnikov, ki jih odbor določi glede na bivališče članov. Ti zdravniki se objavijo članom, čim sklene odbor z njimi pogodbo;

b) prosto oskrbo v II. razredu državnih in javnih bolnic za čas ene in iste bolezni.

Izvrzeta so specialna zdravljenja na klinikah in v sanatorijih, razen na Golniku, kjer pripada članom III. razred.

Oskrbovalna doba v bolnicah je zaenkrat vezana za število članstva v skladu, in sicer:

pri 400—500 članih 30 dni,
od 501—750 članih 40 dni,
od 751—1000 članih 50 dni, in
nad 1000 članih 60 dni.

Oskrbo doba za Golnik določa odbor po zdravniškem mnenju od slučaja do slučaja.

c) Prosto dobivanje medikamentov po receptih skladnih zdravnikov, ne izvzemši specialitete, v lekarnah, s katerimi se pogodi odbor in jih objavi članom.

2. Stroški za zobotehnične naprave pri skladnih zobozdravnikih plačuje do spremembe po obč. zboru sklad le, v kolikor so neobhodno potrebne v svrhu redne prebave in proti predhodni predložitvi proračuna, ki je za zobozdravniška ali zobotehniška obvezen.

Izvrzeta so torej naprave zlatih kron in naprave delnega (mostički) ali celotnega novega zobovja. Pri teh zobotehničnih napravah pa more član zaprositi za podporo. Višino podpore kakor tudi popravila zobovja, ki za enkrat niso neobhodno potrebna, določa odbor sporazumno s šef-zdravnikom sklada.

3. Za kraje, kjer ne bi bilo mogoče priskrbiti članom skladnega zdravnika, ima oboleni član pravico do primerne odškodnine, ki mu jo sklad na vlogo, opremljeno z zdravniškim spričevalom, izplača. Višino te podpore določi odbor sporazumno s šef-zdravnikom.

4. Član, ki potrebuje zdravniško pomoč ali zdravljenje v bolnici, se mora sam ali po svojem zastopniku zgledati s člansko izkaznico pri odboru, ki mu izda izkaznico za zdravnika oziroma za bolnico.

Člani izven sedeža društva se obračajo v tem oziru pisмено na odbor.

Le ako je zdravniška pomoč ali odprava v bolnico nujno potrebna, naj se javi naknadno — nemudoma obolenje odboru, ki izda nato izkaznico za zdravnika ali bolnico. Nujnost mora član ali njegov zastopnik dokazati.

5. Sklad začne delovati, ko doseže število 400 članov, pri katerih velja pravilo, da mora biti vsak vsaj že dva meseca včlanjen v bolniškem skladu. Ta karenčna doba velja od 1. marca 1931 naprej.

6. Vsak član bolniškega sklada je dolžan plačevati mesečne prispevke tudi v dobi, ko uživa oskrbo sklada.

7. Mesečni prispevek znaša za osebo 10 Din. Sedanjim članom bolniškega sklada se vračunajo do sedaj vplačani prispevki.

8. Upravičene pritožbe članov bolniškega sklada glede poslovanja skladnih zdravnikov ali skladnih lekarnarjev mora odbor vpoštevati in nemudoma reševati.

V teh primerih poda izjavo skladov šef-zdravnik.

10. Stroški za upravo bolniškega sklada se krijejo iz dohodkov tega sklada.

11. Določila §§ 6, 7, 10, 11, sedmega in osmega odst. § 12, 7, 8 in 9 odst. § 14 društvenih pravil je smiselno uporabljati za bolniški sklad.

12. Odboru se nalaga izvršitev te novele do 1. maja 1931, ako so doseženi pogoji t. 5 sicer pa do časa, ko bodo pogoji doseženi. Dosego pogojev in čas mora odbor objaviti v glavnih ljubljanskih dnevnikih.

Pozivamo osobito zunanje člane, da po njih krajevnih potrebah v tem okvirju dostavijo svoje pripombe ozir. želje nemudoma odboru, ki jih bo v predlogu po možnosti vpoštevati.

Zaradi hitrejšega uveljavljanja sklada naj bi se reflektantje prijavili vsaj do 1. aprila t. l., vstevši one, ki so se dosedaj prijavili za bolniški sklad po dosedanjih obliki.

Opozorjamo, da lahko pristopijo k bolniškemu skladu vsi državni ali banovinski uslužbenci ter njihovi svojci, ki pa morajo biti po določilih

pravil tudi člani podpornega sklada (posrtnega fonda).

Nadalje opozarjamo že danes na ravnotežje aktualen rešen predlog občnemu zboru glede dejanja brezobrestnih posojil članov društva.

S tema predlogoma bo združen tudi predlog za otvoritev enopolmesecnega roka glede pristopnih olajšav za novopristopivše, da dvigne mo število članstva nad sedanjih 500. V skupnosti je moč.

Odbor.

Zanimiva razstava šole v Cerkljah

Cerkljanska šola bo proslavila svoj 140. letni obstoje z zgodovinsko razstavo vseh literarnih in kulturnih del svojih bivših gojencev, učiteljev in slavnih rojakov, med katere štejemo zlasti Davorina Jenka, Mateja Ravnbjarja, Antona Kodra, Jakoba Bedenka, Andreja Vavka, Ignaca Borštnika, Franca Barleta, dr. Kropivnika, ministra Hribarja, dr. Hacinca, prof. Mežana in Frankeja.

Vse bivše učence in učitelje prosimo, da pošljejo šolskemu upravitelju v Cerkljah pri Kranju svoje slike, življenjepis, spomine na šolska leta in po možnosti literarna dela navedenih slavnih rojakov, zlasti pa svoja.

Zidanje šolskega poslopja v Dol. Lendavi

Zidanje nove šole v Dol. Lendavi je gotova stvar. Priziv, ki ga je občina vložila proti roku zidanja, je kr. banska uprava zavrnila kot neutemeljen in naročila, da je z delom takoj v letu 1931. pričeti. Tako bo končno rešen pereča zadeva, ki je leta in leta ovirala normalni razvoj napredka v kraju. Vsa stvar je zdaj v rokah občine, ki naj pokaže vse svoje razumevanje.

Primereno se mi zdi ob tej priliki opozoriti na nekaj, kar bo pozneje nemogoče popraviti. Ali se vam ne zdi Hajošev vrt pretesen za moderno mestno šolo? Ali se spleča občini rad male vsote, ki bi jo dobila za tri stare stavbe poleg hajoškega vrta, te prodajati? Koliko je vredno primerno igrišče pred šolo, ve tisti, ki živi z mladino. In šolski vrt? Ali je res naša šola samo mestna? Primeren šolski vrt bo vse kakor velikega pomena za ves kraj.

Dobro bi bilo, če bi občinski odbor pred izvršitvijo šolskega vprašanja resno razmišljal o tej zadevi. Primerjal naj bi izkupicek, ki ga utegne dobiti za prodane stare stavbe in položaj, ki bi ga ustvaril novi šoli s tem, da se nudi ugodno stavbišče. Občinski odbor naj se zaveda, da gre na njihov račun, kar bo naredilo dobroga in kar slabega. Samo malo veličodušnosti in stavbišče za šolo se bo povečalo z občinski prostor, ki je poleg Hajoškega vrta. Občinska pisarna se bo itak preselila v stare šolske poslopje in tako se mirno odstranijo te stare stavbe.

Kakor že rečeno, od razumevanja občinskega odbora je odvisna vsa ureditev nove šolske zgradbe. Šola bo najjasnejša slika, kdo je v ustvarjal! S.

Bled

Nov sneg. V četrtek ponoči in v petek ves dan je močno snežilo, tako da imamo na Bledu skoraj četrt metra snega. Smuka je nad vse ugodna.

Sportna reduta SK Bled se je vršila v nedeljo 1. februarja in je privabila nešteto domačinov ter tudi mnogo občinstva iz Lesc in Radovljice. Komisija je izvolila gđ. Berto Ulčarjevo z Bleda za »Miss Bled«. Dobila je lepo darilo. Drugo darilo je prisodila komisija gđ. Peganovi iz Radovljice, tretje darilo pa je dobila gđ. Anko Zvonkova z Bleda.

»Jugoslovanske dubite v trafiki ge. Svetinove pri Trohi, v Drini pri g. Potočniku in v trafiki g. Mundelca poleg pošte in lekarne. »Jugoslovanci« je največji slovenski dnevnik. Tudi nedeljske številke stane samo 1 Din. Poleg drugih aktualnih vesti prinaša službene objave, razglase sodišč in sodnih oblastev ter razglase važnih uradov.

Naš novi roman

pisateljice romana »KNEGINJA ZUROVA«
prične v nedeljo izhajati v »Jugoslovanu«.
Naslov romana je

»FARNMOR«

in popisuje boje in življenj eangleškega
lorda Farnmora in koketke, ki ga hoče
premotiti.

Vse prednosti romana »Kneginja Zurova«
ima tudi roman »Farnmor«, samo da
je še živahnejši in še bolj napet.

Marsikaj še ni v redu

Slov. gorice, februarja.

Marsikaj še pri nas ob severni meji ni v
redu, dasi smo že 12 let rešeni tlačanskih
spon. So še vedno med nami ljudje, ki si-
oer ljubijo kruh in zaslužek v Jugoslaviji,
a še namenoma škilijo preko meje. Te bo
treba malo bolj od blizu pogledati in jih
prepričati o neovrtni resnici, da prebiva
na južni strani Mure kompaktno naseljeno
slovensko prebivalstvo in da so drugorod-
ci le priseljeni gostje, ki se solnijo ob naši
znani gostoljubnosti in miroljubju, kakor
so tudi številni Slovenci naseljeni v Gra-
zu in na Dunaju, samo Bog ne da, da bi
si upali tam izzivajoče nastopati.

Kaj pa slišimo pri naših gostih n. pr.
v Mariboru? Hodijo kupovat in se oblačit
v Gradec, vračajo se v dvojno novo ob-
leko oblečeni nazaj, bojkotirajo maribor-
sko gledališče in posejajo graško, kar pa
je najbolj kričeče, je to, da nosijo nalagati
svoj v Jugoslaviji pribarantan denar v gra-
ške denarne zavode ter tako slabijo naše
in krepijo inozemsko gospodarstvo in tr-
govstvo.

Bo treba zaklicati glasnejši — pozor! Pa
še nekaj! Zdi se, da so po Mariboru na-
menoma porazvrščene osebe, ki delajo pro-
pagando za nemški občevalni jezik za me-
sto in okolico, pa sejejo mržnjo proti slo-
venskemu. Ako bi se tem bogovom posve-
tilo večjo in potrebno pozornost, bi pri-
šli do zanimivega zaključka.

Naša strpnost in koncilijantnost do dru-
gorodcev je in ostane neomajna, mi mrzi-
mo objestno nestrpnost! Ali nikdar ne bo-
mo trpeli, da bi se smatral Maribor z oko-
lico za lisičji brlog, v katerem bi igrali
nemški gostje vlogo ježa.

— Naš članek »Slovaki na Ogrskem« je po-
natisnila dunajska korespondenca »Süd-Ost-Ko-
respondenz«. — V celoti pa je objavila naš član-
ek »Sporazum zagrebških dni« beograjska »Po-
litika«. Prav tako je ta članek v celoti objavil
»Vesled njegove pomembnosti in točnosti« tudi
»Jugoslovenski Glasnik« v Beogradu.

— Prodaja konkurznega blaga. V konkurzni
stvari Batiča Josipa, trgovca v Ljubljani se vr-
ši javna prodaja 289 kom. klišev vporabnih
osebito za razpošiljalnice za natisk cenikov v
pisarni konkurznega upravitelja g. dr. Antona
Urbanca, odvetnika v Ljubljani, Tavčarjeva ul.
št. 1 dne 14. februarja 1931. ob 15. (3) uri
poldne. 606

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko
in škrobijeno perilo v najlepšo iz-
vršitev. 398

— Pobijanje brezposelnosti v Dunavski ba-
novini. V Somboru se mudi že več dni podban
Dunavske banovine G. Nikolić. Pri njem se je
zglasila skupina brezposelnih delavcev in mu
obrazilo položaj brezposelnih strokovnih de-
lavcev. Podban je deputaciji zagotovil, da bo
sklical anketo raznih tovarn v Dunavski bano-
vini, na kateri se bodo pomenili, na kakšen na-
čin bi bilo mogoče zaposliti čim več delavcev
in zopet sprejeti v službo odpuščene delavce.

— Presenetljiv rezultat licitacije. Zagrebška
občina je razpisala licitacijo za rušenje starega
poslopja Zakladne bolnice. Dobil je 5 ponudb,
med katerimi pa so bile v zahtevah milijonske
razlike. Tvrda Polak in Bornstein je n. pr.
zahtevala za rušenje zgradbe 1.400.000 Din, ne-
ki drugi ponudnik je zahteval za to delo
1.700.000 Din, zato je vzbudila pravzaprav sen-
zacijsko ponudba nekega Dragotina Peška, ki za
rušenje zgradbe in odvoz materiala ni zahte-
val niti pare, temveč je ponudil za vse to obla-
tini še svojih 135.000 Din. Jasno je, da je bila
njegova ponudba sprejeta. Veliko skrb pa pov-
zročajo zdaj upravi bivše bolnice podgane, ka-
terih je v kletnih prostorih poslopja na tisoče.
Najeti so morali več zavodov in strokovnjakov
za pobijanje mrčesa, ki so že začeli s strupi pre-
ganjati in moriti podganjo zalego.

Kočevje

Prva seja okrajnega cestnega odbora. V petek,
6. t. m. se je vršila ob 10. v mestni posvetoval-
nici prva seja novega okrajnega cestnega odbo-
ra, kateri je prisostvovalo 16 novoinimenovanih član-
ov, poleg teh pa še dva načelnika bivšega od-
bora, dočim se tretji ni odzval vabilu. Sedaj so
namreč laški, ribniški in kočevski cestni odbori
združeni v enega. Zastopnika vlade sreskega na-
čelnika g. Platzerja je nadomestoval sreski načel-
nik g. dr. Čuš, ki je po uvodnih besedah zapri-
segel novega načelnika g. župana Kostanjevca in
ostale člane odbora. Po kratkem uvodnem govoru
je g. načelnik prešel takoj na proračun, kot naj-
važnejšo točko današnje seje. Do odločitve pa ni
prišlo, ker se odborniki niso mogli zediniti glede
nekaterih važnih postavk. Zato je načelnik spo-
razumno z odborom sejo prekinil. Nadaljevala se
bo 19. februarja ob pol 11. uri.

Jz Dravske banovine

d Papežev govor bo prenašala tudi ljubljans-
ka radio-postaja. Govoril bo sv. Oče danes ob
16:45 na valu 19.84 m. Govor bodo prenašale
vse večje evropske postaje (Rim 441).

d Tečaj za izobrazbo delovodij železobetons-
ke stroke. Zadržaje stavbnih mojstrov v Drav-
ski banovini v Ljubljani odpira tečaj za izo-
brabzo gradbenih delovodij železobetonske stro-
ke. Ta tečaj bo vodil in v njem predaval univer-
zitetni profesor g. dr. ing. Kassal. Tečaj bo
brezplačen in bodo predavanja, ki bodo tra-
jala dva meseca, v večernih urah, tako da je
vsakemu delovodiju omogočeno ta tečaj obisko-
vati. Vpiše se lahko vsaki delovodija, ki pri-
nese od svojega dosedanjega ali prejšnjega de-
lodajalca potrdilo, da je kot delovodija bil za-
poslen. Priglasje sprejema načelstvo zadruga
stavbnih mojstrov (Rimska cesta 13) do 20. fe-
bruarja 1931. Začetek tečaja kakor tudi program
predavanja in ure bo objavljen v časopisih.

d Udruženje jugoslovanskih inženjerov in ar-
hitektov, sekcija Ljubljana vabi na predavanje,
ki bo v petek 13. februarja ob 20. uri v dru-
žabnem lokalu na Kongresnem trgu 1/II (Ka-
zino). Predaval bo g. ing. Mattanovich Drago o
predmetu: Arhitekt in moderna svetlobna te-
hnika. Vabljeni so člani ter vsi, ki se zani-
majo.

d Dražba vina. Ormoška mestna občina bo v
nedeljo 22. februarja ob 14. v občinski pisarni
na prostovoljni javni dražbi prodala 60 hl prvo-
vrstnega sortiranega vina, svoj pridelek iz Vin-
skega vrha, letnik 1930. Pogoje za licitacije iz-
veste v občinski pisarni.

d Vreme. Barometer je kazal ob 7. uri v
Ljubljani 768,7, termometer —7, relativna vla-
ga 60%, pihal je SW, oblačnost 10. Popoldne
je snežilo. V Mariboru je kazal barometer 766,7,
termometer —5, relativna vlaga 90%, pihal je
W, oblačnost 10. Mirno je bilo v Sarajevu in v
Skoplju, jasno pa v Mostaru, Beogradu, Saraje-
vu in Skoplju. V Ljubljani je bila najnižja tem-
peratura —10,4, v Mariboru —13, v Mostaru
—2, v Zagrebu —3, v Beogradu —4, v Sara-
jevu —10, v Skoplju —5 in v Splitu 1.

Ljubljana

Četrtek, 12. februarja 1931., Evlalijsa. Pravo-
slavni: 30. januarja Sv. Jerarha.

Nočno službo imata lekarni Sušnik na Ma-
rijinem trgu in Kuralit na Gosposveti c.

■ Drž. konservatorij v Ljubljani. Pri interni
produkciji konservatoristov v petek 13. febru-
arja, ki bo trajala od 6. do pol 8. ure zvečer
v Filharmonični dvorani, nastopijo gojenici in
gojenke sledečih šol: Iz kompozicijske šole prof.
Osterc nastopi Avčin Marij z delom: »Pet ma-
lih skladb za klavir«. Igra jih Lipovšek Bran-
ko. Iz šole prof. Launa svira klarinet Branko
Rueh. Iz šole prof. Berana nastopi Bajde Oto.
Iz šole prof. Jan Slaisa nastopi Pfeifer Leo. Iz
šole ge. prof. Trostove poje Berglez Heda. Iz
šole ravnatelj Mateja Hubada nastopijo: Zu-

pan Leopoldina, Zupan Drago, Arko Herta in
Jug Milan. Posamezne točke spremljajo na kla-
virju gg. Lipovšek Marijan, Sivic Pavel in Gal-
latia Reinhold. Litografirani programi se bodo
dobivali pri vstopu v dvorano proti plačilu Din
2.—. Vstop prost.

■ Odprta noč in dan so groba vrata. Umrli
sta Zupanc Jera, 80 let stara, beračica, Vidov-
danska cesta 9 in Resnik Roza, 22 let stara,
služkinja, Cesta dveh cesarjev. N. v m. p.! Za-
lujočim naše sožalje!

■ Pevski zbor Glasbene Matice. V četrtek
(12. februarja) važna vaja mešanega zbora ob
20. uri.

■ Tatvine. Pred gostilno Škulj v Rožni ulici
je bilo ukradeni Sivice Jožefi, posestnikovi hče-
ri iz Črne vasi, iz košare z voza torbica z 210
Din gotovine. — Iz vestibula realne gimnazije
v Vegovi ulici je bilo ukradeni Igljič Francu,
dijaku III. razreda, kolo, vredno 1900 Din. —
Iz predsobe v Gorupovi ulici 3, je bil ukraden
dijaku Kotniku Evgenu povrtnik, vreden 350
dinarjev.

Maribor

m Seja župne uprave Sokola. Danes ob 19.
uri bo v društveni pisarni seja župne uprave
Sokola. Na dnevnem redu bo razgovor o župnem
občnem zboru, ki bo 20. t. m.

m Kontrola cen. Lani je ministrtvo izdalo
posebna navodila za pobijanje cen, isto je sto-
rila tudi banska uprava in v občinskem odboru
je bil izvoljen poseben odtok za regulacijo cen.
Vse ostalo delo pa je ostalo le na papirju. Cene,
ki so se povsod drugod že znižale, so pri nas
prav tako visoke kakor so bile takrat, ko je
bila živina, moka itd. še draga. Čas bi že bil,
da bi se v tem oziru kdorkoli ganil.

m Brezposelnost v januarju. Pri Borzi dela
je od decembra ostalo v evidenci 698 brezpo-
selnih, v januarju pa se jih je na novo prija-
vilo še 553. Od decembra je ostalo 135 prostih
mest, v januarju pa jih je bilo ponujenih še
346. Dela je v januarju dobilo 272 delavcev in
delavk, v evidenci pa jih je ostalo še 978. Od
nameščenih jih zasluži do 50 Din 73 delavcev
in 13 delavk, do 70 Din 62 delavcev in 2 de-
lavki, od nekvalificiranih do 20 Din 2 delavki,
do 40 Din 223 delavcev in 145 delavk, do
60 Din 2 delavci in 21 delavk, do 80 Din 8
delavk, več kot 80 Din 2 delavki. Mezde so
mišljene z zaslužkom na dan. Rednih podpor je
posredovalnica izdala v gotovini 36.841 Din 332
osebam, izrednih 3000 Din 19 osebam, za potne
stroške 205 Din 3 osebam, polovične vozne list-
ke pa 65 osebam v skupni vrednosti 4.418 Din.

m Poroke. V preteklem tednu so se v Mari-
boru poročili: dr. Franjo Hribar, zdravnik in
gđ. Terezija Winkelmüller, zasebnica; Avgu-
štin Polič, poslovodja in gđ. Mici Duhova, na-
takarica; Anton Kolar, mizar in gđ. Anica Po-
ličeva, hči posestnika; Albin Stare, inšpektor
tvrde »Singer« in gđ. Marija Wagnerjeva, za-
sebnica; Alojzij Orož, posestnik in gđ. Milica
Marinkova, hči posestnika; Ernest Cokan, po-
sestnik in gđ. Uršula Kotnikova, hči posest-
nika; Peregrin Stražar, kurjač drž. žel. in
gđ. Helena Fiderškova, gostilničarka; Albin

Jz drugih banovin

Čiščenje liške proge

Ves terek so delavci zagrebškega železniške-
ga ravnateljstva čistili zameleto progo med
Zrmanjo in Padjeno. Ker so zameti zelo visoki
in zamrznjeni, proge niso mogli očistiti. Nadalj-
no čiščenje proge so morali opustiti tudi zato,
ker je med neprestanim snenjenjem začela pi-
hati močna burja.

Zaradi tega ne bo vozil brzovlak iz Zagreba
proti Splitu in ne obratno. Vozijo samo potni-
ški vlaki iz Zagreba do Gračaca. Posrečilo se
je tudi oprostiti tovorni vlak, ki je običal v za-
metu pri Zrmanji.

Ljubezen dveh otrok, ki sta hotela v smrt

Beograjski listi so nedavno poročali, kako sta
zginila učenec 6. razreda gimnazije 16letni Ale-
ksander Stojanović in učenka 3. razreda gimna-
zije 13letna Živka Djordjević. Oba sta obisko-
vala gimnazijo v Prištini, kjer sta tudi doma.

Aleksander in Živka sta se imela rada že od
otročjih let in sta si prisegla, da bosta šla raje
v smrt, kakor pa da bi se ločila. Živkina mati
je opazila zadnje čase skrbi vzbujajoče spre-
membe na hčerki. Kmalu je doznala za njeno
ljubezen. Hčerka ji je tudi priznala, da se čisto
sestaja s Stojanovićem. Mati je otroku zabičila,
da se ne sme več sestati s fantom ter je odslej
še bolj pazila na hčerko. Otroka sta se pa se-
stajala skrivoma še naprej in ker sta spoznala,
da so jima starši ovira v ljubezni, sta napisala
dolgo in zanimivo poslovlino pismo, v katerem
sta obtožila Živkino mater za njun nesrečen
konec.

Ko sta napisala pismo, sta odšla k reki Lab,
da bi skupno skočila v reko in se utopila. Ko
sta pa prišla k bregu, je Živka nenadoma spo-
znala, da bi bilo škoda umreti in ne več ljubiti
Aleksandra. In med tem ko je prištinska poli-
cija zaman iskala oba begunce, sta ta dva ko-
rakala po planini Crnojevu in tavalja okrog po
gozdu, dokler nista od glada in mraza one-
mogla. V ponedeljek sta se zopet odločila za
samomor, hotela sta skočiti v neki prepad, toda
baš v trenutku, ko sta stala na robu prepada in
se poslavljala, ju je presenetila orožniška pa-
trulja. Orožniki so uvideli, da sta otroka že
dolgo iskana begunca iz Prištine. Odpeljali so
ju najprvo v Uroševac, od tod pa v Prištino.
Razumljivo je, da je beg mladih zaljubljenecv,
pa tudi njuna vrnitev, bila velika senzacija za
ves kraj.

b Tuji denar je dvignil in ga vložil na svoje
ime. Šef postaje v Koprivniških Bregih Sime
Borovčak je imel v mestni hranilnici v Zagrebu
vložno knjižico za 32.000 Din. Nedavno jo je iz-
ročil svojemu uslužbencu Andriji Hereji in ga
poslal v Zagreb z naročilom, da bi v hranilnici
dvignil nekaj denarja. Uslužbenec je pa dvig-
nil vseh 32.000 Din, od katerih je 2000 pri-
držal, ostale je pa vložil v neko banko na svo-
je ime. Ko so odkrili njegovo sleparijo, so ga
aretirali in izročili sodišču.

b 20 let robije za umor. Lani meseca septem-
bra je kmet Tihomir Mišović iz okolice Kralje-
va šel v gozd po drva. Ker se dolgo ni vrnil,
je prišlo njegovemu tastu Todoru na misel, da
se mu je kaj hudega pripetilo. Šel ga je iskat
v gozd in ga našel umorjenega pod nekim dre-
vesom. Umora sta bila osumnjena Tihomirova
žena Angelina in njen prijatelj Novak Stolič.
Ta dva sta se namreč že dolgo poznala in ne-
kako celo pretila Tihomiru, da ga bosta ubila.
Pred dnevi sta prišla pred sodnike v Kralje-
vu. Angelina je priznala, da je z Novakom ži-
vela v prepovedanem razmerju in imela z njim
otroka, ki ga je rodila v Novakovem stanovanju.
Novak je vse to tajil. Priče, ki so jih zaslišali
okoli 60, so ga pa zelo obremenile. Sodišče je
spoznalo, da je Novak umoril Tihomirja in ga
obsojilo na 20 let robije, Angelino je pa opro-
stilo.

b Umazana afera. Iz Subotice poročajo, da
zavzema afera, ki so jo odkrili v Opštini v Ba-
čki Topoli, vedno večji obseg. Sresko sodišče
v Bački Topoli je zaslišalo številne priče. Li-
sti poročajo, da je sreski načelnik izročil sodi-
šču obširno ovadbo, v kateri je razkrinjal uma-
zanje občinskega beleznika Nebojše Čosića in
nj-gove zveze z Aleksandrom Sirtešem. Sreski
načelnik obtožuje Čosića, da je poleg drugih
deliktov zlorabljal tudi ženske, ki so bile v za-
poru. Te je namreč izvajal iz zaporov na o-
je stanovanje in z njimi prirejal orgije. Več pri-
če je izpovedalo za Čosića zelo obremenilno. Med
drugimi je bil zaslišan veterinar Rot, ki so ga
k tej aferi spravili na nepojasnen način ob
20.000 Din. Senzacija je bila izjava Sirteševa.
Pred preiskovalnim sodnikom je priznal, da je
priskrbel občinskemu belezniku nekatere izmed
žrtv. Čosić pa vstraja na tem, da je nedolžen
in žrtv svojih številnih sovražnikov. Preiskava
o tej aferi bo trajala še več dni.

Bizjak, čevljar in gđ. Marija Čelofigova, proda-
jalka; Ivan Slokar, klepar in gđ. Marija La-
mutova, tkalka; Anton Potočnik, kurjač drž.
žel. in ga. Marija Rančigajeva, rojena Marčiče-
va, posestnica v Hočah; Marko Miklar, zasebni
uradnik in gđ. Olga Nabergojeva, zasebnica;
Maks Springer, tkalec in gđ. Marica Gabrova,
tkalka ter Ivan Macher, posestnik v Radvanju
in gđ. Pavla Ternovškova, hči izvoščka. Bilo
srečno!

m Nalezljive bolezni v Mariboru. V času od
1. do 7. t. m. je naraslo število na nalezljivih
bolezni obolenih oseb v Mariboru na 250 in
med temi je 245 slučajev gripe. Na davici so
bolele 4 osebe, na šenu pa 1. Umrli ni nihče.
Nedvomno pa je število na gripi obolenih še
znatno večje kakor izkazuje uradna statistika.

m Zborovanje zasebnih nameščencev. V to-
rek je imela tukajšnja organizacija zasebnih
nameščencev v Zadrženem domu na Slomško-
vem trgu svoj letošnji občni zbor, ki ga je vo-
dil predsednik Peteani. Na občnem zboru so
sprejeli resolucijo o reformi socialnega zavarov-
vanja.

m Preureditev gledališkega foyerja. Po dol-
gem prizadevanju se je sedaj občina le odlo-
čila za temeljit preureditev gledališkega pred-
prostorja, ki gledalcem doslej ni nudilo nobene
udobnosti in je bilo kraj, kjer se je človek naj-
lažje prehladil. Obenem se bo uknil tudi kino
»Apolo« v istem poslopiju in se bo v njegove
prostore vselila študijska knjižnica. Prav tako
se bo menda iz kazinskega poslopja morala iz-
seliti tudi Uradniška menza.

m Iz gledališča. Danes zvečer se bo ponovila
opereta »Giganska ljubezen« za abonente reda
C. V soboto, dne 14. t. m. bo po znanih cenah
zadnja letošnja uprizoritev Nušičeve politične ko-
medije »Gospa ministrica«, ki je doslej privabi-
la v gledališče največ ljudi.

m Ljudska univerza v Mariboru. Jutri, v pe-
tek bo v kinu »Apolo« prvi slovenski humori-
stični večer, na katerem bo nastopil znani ljub-
ljanski šaljivi pevec G. Bučar, ki ga vsa Slo-
venija pozna z gramofonskih plošč. Nastopil bo
v šaljivi maski. Prodaja vstopnic pri ge. Brišni-
kovi in g. Höferju.

m Ljudska univerza v Studencih. Danes v če-
trtek ob 19. uri bo predaval g. dr. Ljudovik
Pivko »O četrtnih in dobrovoljnih v svetovni
vojni«.

m Odgoditev smuške tekme. Zaradi medna-
rodnih smuških tekem v Bohinju se 50 kilome-
terska smuška tekma Mariborskega smučarske-
ga kluba, ki bi se morala vršiti v nedeljo, dne
15. t. m. na Pohorju, preloži na poznejši čas.

m Trg v sredo. Včerajšnji trg je bil zopet
pičlo založen, ker sneg še vedno ovira dovoz
pridelkov iz okolice. Temu primerno so se tudi
dvignile cene perutnine, zelenjadi in sadja. Tu-
di sena je bilo samo 3 voze in slame 2 voza.
Seno se je prodajalo po 80 do 95 Din, slama pa
pa 50 do 55 Din za 100 kilogramov.

m 8 sejma za prašiče. Na zadnjem sejmju za
prašiče je bilo 87 živali. Prodali so se: mladi
prašiči 7 do 9 tednov stari 150 do 200 Din, 3 do
3 mesece stari 250 do 390 Din, 5 do 7 mese-
cev stari 390 do 550 Din, 8 do 10 mesecev stari
600 do 700 Din, 1 leto stari 900 do 1100 Din.
Meso: kilogram žive teže 8 do 9 Din, mrtve te-
že 10 do 12 Din.

m Napad v Pivolah. V nedeljo zvečer so se
v gostilni Josipa Lebeja v Pivolah stekli pijani
fantje. Gostilničar jih je hotel pomiriti in zgnati
na cesto, pri tem pa ga je eden izmed njih su-
nil z nožem v glavo in levo roko, tako da so ga
moral prepeljati v tukajšnje bolnico.

m Pobeg. Pobegnil je od doma v nedeljo 18-
letni Ervin Straub, stanujoč pri svojem bratu
Ivanu v Sokolski ulici in se doslej še ni vrnil.

m Aretacije. V ponedeljek so bili v Mariboru
aretirani Jožefa S. in Friderik T. radi prepove-
danega povratka in Friderik M. radi pijanosti.

m Aretacija. V torek je bila v Mariboru are-
tirana samo ena oseba, in sicer Marjeta K. za-
radi pijanosti.

Ptuj

Prihodnje gostovanje mariborskega gledališča
v Ptuj bo v ponedeljek 16. t. m. Vprizorila
se bo nad vse zabavna burka »Odgodena noč«
v režiji g. Trbuhovića. Ta burka, ki so jo vpriz-
orjali tudi v Beogradu in Zagrebu vselej pred
razprodanimi hišami in pri kateri se občinstvo
nasmeje do solz, bo prav primerna in obilna
zabava za ptujsko občinstvo na pustni ponedel-
jek.

Higijenska razstava. Zdravstveni dom v Maribo-
ru priredi s sodelovanjem Zveze kulturnih društev
v Ptuj enotedensko higijensko razstavo. Otvoritev
razstave bo dne 15. t. m. ob pol 11. uri dopoldne
v razstavnem prostoru v meščanski šoli. Pri tej
priliki bo predaval g. dr. Vrtovec o vprašanju,
kako obvarovati otroke infekcijskih bolezni. Dne
16. t. m. bo predaval g. dr. Vrečko ob 16. do 17.
ure v gledališki dvorani o teni, kako ostanem
zdrav, šolski mladini in v razstavnih dvorani ob
20 do 21 ure za odrasle o isti temi. Dne 17. t.
m. g. dr. Stuhlec o tuberkulozi za šolsko mladino
od 15. do 16. ure v gledališki dvorani in od 20.
do 21. ure v razstavnih dvorani za odrasle. Dne
18. t. m. g. prim. dr. Benčan ob 20. do 21. ure
v razstavnih dvorani o ženskih boleznih, samo za
žene in odrasle dekleta. Dne 19. t. m. g. dr.
Mrigole ob 17. do 18. ure v razstavnih dvorani
o spolnih boleznih samo za odrasle moške. Dne
20. t. m. se bo vršilo predavanje o pravilni negi
dojenčkov od 20. do 21. ure v razstavnih dvorani.
Dne 21. t. m. g. dr. Vrečko ob 15. uri o zdra-
vem in nezdravem domu, in od 16. do 17. ure
Orožen o domačih zeliščih za zdravstvo. Dne 22.
t. m. bo predaval g. Puhar ob pol 11. uri do-
poldne o alkoholizmu v gledališki dvorani, ob pol
12. do 12. ure pa g. Orožen o domačih zeliščih
za zdravstvo. Večino predavanj bodo pojasnjevali
filmi oziroma skiptične slike. Razstava bo od-
prta dnevno od 8. do 12. in od 2. do 6. ure.
Za obisk razstave in predavanj se ne bo pobirala
nikak vstopnina. Vabimo meščane in okoličane,
da v čim večjem številu obiščejo razstavo in pre-
davanja.

Gelje

* Uradni dan Srežkega gremija trgovcev v Celju za člane trgovcev v rogaškem sodnem okraju bo v ponedeljek 16. februarja od 9. do 12. v Rogatu v posebni sobi hotela Sporn. — Načelstvo.

* Velika sokolska maskarada bo v soboto 14. t. m. v Celjskem domu. Stiri najlepše maske bodo odlikovane s krasnimi darili.

* Dobava vodomerov za mestno občino. Mestna občina razpisuje dobavo okoli 480 komadov vodomerov ter sprejema ponudbe do 28. februarja. Natančnejši podatki so razvidni z uradne deske mestnega načelstva.

* Statistika pravnih pri celjskih sodiščih v preteklem letu. Celjsko okrajno sodišče je imelo v letu 1930: 26 izvršilnih stvari, 544 pravnih in tožb, 205 meničnih stvari, 217 prizivov, 212 rekurzov, 2175 kazenskih stvari, 35 kazenskih stvari mladolletnikov; celjsko okrajno sodišče pa je imelo 1620 pravnih, 60 maloletnih pravnih, 642 kazenskih zadev, 32 kazenskih stvari mladolletnikov, 3516 izvršilnih stvari, 662 zapuščinjskih zadev ter 3552 zemljiških vknjižb.

* Učiteljski zborovanje v Celju. 9. t. m. se je v Celju sešlo 128 učiteljev in učiteljic, članov v Celjskem učiteljskem društvu. Predsednik g. Jos. Gosak, šolski upravitelj na Teharju, je po uvodnih besedah omenil najaktualnejše šolske in stanovske zadeve. Sledilo je obširno predavanje š. upravitelja g. Rajka Vrečarja o geometrijskem in projekcijskem risanju v osnovni oz. obrtni nadaljevalni šoli. Vzporedno je nazorno obravnavala snov in metodo tega risanja. Sledil je zelo živahen razgovor o debati o učiteljsvu v banknem svetu. Nato so se vrstila poročila o znižanju kuriva podeželskemu učiteljsvu, o nadaljevalnem šolstvu, o gibanju in stremljenju učiteljsva pri nas in drugod. Sestavila se je podrobna statistika o delu učiteljsva izven šole. V tej zadevi je bila končno soglasno odobrena resolucija, ki bo predložena merodajnim mestom.

* Poroka. V nedeljo sta bila poročena pri Sv. Petru pod Sv. Gorami g. J. J. v. k. Josip, trgovec v Celju in g. d. G. A. B. P. Pavla, hčerka veleposelnika od Sv. Petra pod Sv. Gorami. Čestitamo!

* Drugo gostovanje Ljubljancev v Mestnem gledališču, ki so v torek igrali Nušičevo »Gospo ministrico« je imelo sijajen uspeh. Ob popolnoma razprodani hiši so gostje dali Celjanom verno sliko onih razmer v političnem življenju, ki so že za nami. Ministrice g. Juvanove je seveda najbolj zabavala, pa tudi drugi so s svojimi tipičnimi značajci učinkovali, zlasti g. Cesar in g. Kralj ter bivši igralci celjskega gledališča gg. Bratina, Dančič in Zeleznič. Pri predstavi je nastopila tudi članica celjskega Dramatičnega društva g. d. Karnjovškova, ki je v zadnjem trenutku prevzela vlogo Kristine in jo zadovoljivo odigrala.

* Poštni predali in občinstvo. Celjska pošta ima še vedno ono število poštinih predalov, ki ga je imela pred vojno, ki pa današnjim razmeram ne zadostuje več. Število podjetij, trgovin, obratov in uradov se je po vojni skoraj podvojilo in je s tem tudi rasel promet s pisemsko pošto. Ker je ostalo število pismonoš v zadnjih letih isto, mora vsak posamezni pismonoša tudi več pošte raznašati. Odtod tudi dejstvo, da dobivajo mnogi svojo pošto šele opoldan. Temu bi se dalo odpomoči, če bi se na pošti napravil nov boks za pošne predale. Naročniki predalov bi svojo pošto lahko dvignili takoj po prihodu jutranjih vlakov, pismonoše pa bi bili tako razbremenjeni, da bi tudi nenaročniki preje dobivali pošto. Dobro bi bilo, če bi se reflektanti na predale pismonoše obrnili na pošto upravo in ji razložili svoje želje.

* Na progi Podsreda—Kozje—Celje začne celjski mestni avtobus zopet obratovati po »dosedanjem« voznem redu danes, v četrtek 12. februarja z odhodom ob 17. iz Celja.

* Borza dela v Celju potrebuje 1 majarja-kravarja, 1 poljskega delavca, 1 navadnega delavca, 1 majarja-švicarja, 12 rudarjev, 1 vodovodnega instalaterja, 1 mojstra za izdelovanje medenastih izdelkov, 2 mizarja, 2 kolarja, 2 predelca in kodralca žime, 2 raznašalca kruha, 12 vajencev, 1 rudarskega paznika, 2 mlinarja, 1 kmečko varuško, 34 kmečkih dekel, 4 natakarice, 1 kavarniško kuharico, 6 kuharic, 11 služkinj, 1 sobarico, 1 kuhinjsko služkinjo, 1 varuško, 1 postrežnico, 1 gospodinjko.

* Lovski ples. Podružnica SLD Celje priredi 28. februarja v Narodnem domu velik lovski ples. Vabljeni lovci, prijatelji lova ter vsi, ki ljubijo nepriljudno in prijetno zabavo.

* Mestni kino predvaja od danes naprej zvočni film »Tango ljubezni« z Willy Forstom ter Ernst Verebesom. Kot predigra zvočna enodjanka.

* Pri medklubski slalom-tekmah, ki jo priredi Zimsko-sportni odsek SPD v nedeljo 15. t. m. pri Celjski koči, bodo tekmovali tudi oficirji, podoficirji in vojniki celjske garnizije.

* Najdba. Na Glavnem trgu so našli rumeno ročno torbico iz krokodilovega usnja. Dobi se na policiji.

Pragersko

* Poroka. V ponedeljek, dne 9. t. m. sta bila poročena Alojzij Ducman in Ivanka Kozarjeva iz iz Stražgonje pri Pragerskem. Obilo sreče!

* Gripa. Tudi pri nas se je pojavila španska gripa, na kateri je obbolelo veliko odraslih, pa tudi otrok. Umrl doslej, hvalabogu, še ni nihče.

Rimske toplice

Javna ljudska knjižnica pripravlja za pustno nedeljo navdave zabaven večer. Pričetek ob 18. uri v hotelu »Nova Pošta«.

* Poroka. Danes sta bila poročena v tukajšnji župni cerkvi g. Joško Ulaga, uradni direktorje železnice v Beogradu in g. d. Mira Stokavnikova ter g. Marinka Ciril, pismonoša tukajšnjega poštnega urada in g. d. Bernarda Ulagova. Obema paroma obilo sreče!

* Snega nam je nametlo do 30 cm. V hribih pa ga je zapadlo še mnogo več. Teren za naše smučarje je zopet ugoden. V minuli noči je nastopil hud mraz, kakršnega še ni bilo to zimo.

* Gasilno društvo v Rinskih toplicah bo imelo svoj redni občni zbor na Jožefovo 19. marca t. l. v Gasilnem domu. Pri tej priliki bo proslavilo tudi 10-letnico svojega obstoja.

Namesto k poroki v grob

Gripa je zadnje čase pri nas zahtevala več smrtnih žrtev. Razsaja v nekaterih krajih že epidemično. Najbolj žalostno je pa to, da so njene žrtve večinoma mladi ljudje, ki jih vrže v posteljo kar čez noč in jih v nekaj dneh za vedno vzame svojcem. Mlad človek si misli, saj ne bo hudega, majhno prehlajenje, kdo bi klical zdravnika. In to postane za marsikoga usodno.

Tako nam poročajo iz Slovenskih goric o tragični smrti 28letne Amalije Frasove. Umrla je v nedeljo pri Sv. Jakobu eno uro po zadnjem oklicu. Pobralla jo je gripa. Še istega dne bi se morala omožiti z viničarjem Francetom Zmavcem. Namesto da bi šla k poroki, so jo položili na mrtvaški oder.

Volkovi na Pohorju

Iz Sv. Lovrenca na Pohorju poročajo, da so se pri Rdečem bregu pojavili zadnje dni volkovi. V Lesnikovih loviščih so našli že 15 raztrganih srm. Deloma pa so prestrašene srne pribеžale že v neposredno bližino hiš in celo na dvorišče.

Tamkajšnji lovci nameravajo prihodnje dni prirediti dobro organiziran lov na zveri. Odkod so volkovi prišli, ni znano. Nekateri trde, da se stara volkulja s tremi mladiči že od lanskega leta potepa po Pohorju.

Ko je streljal z lovsko puško

Ljubljana, 11. februarja.

V ljubljansko bolnico so danes z rešilnim vozom prepeljali več ponesrečencev, in sicer:

Hiršla Ivana, 16letnega posestnikovega sina iz St. Jurja ob Kumu. Doma je na podstrešju našel staro lovsko puško. Radoveden jo je začel ogledovati in ko je našel še naboje, jo je nabil. Poskušal je streljati v tarčo, ker pa je bila puška zarjavela, jo je razneslo, pri čemer mu je odrgalo skoro vse prste leve roke in mu ob enem razmesarilo vso dlan.

Simonšič Franca, 18letnega brezposelnega delavca, brez stalnega bivališča. Mutil se je radi dela na Jesenicah. Ko se je snoči oglašil pri nekem posestniku radi prenočišča, ga je popadel domači pes in ga ugriznil pod levim očesom. Simonšičova poškodba je težka.

Nečimara Maksa, 10letnega sina delavca iz Ljubljane, Verovškova 61. Doma se je v kuhinji polil z vročo mastjo po kolenih in zadobil težke opekline.

Kuščarja Vladimirja, 5letnega sinčka poslovođe z Bleda. Napotil se je iz hiše preko ceste in je prišel po nesreči pod sanke neznanega voznika. Sanke so mu šle čez levo nogo in mu jo zlomile.

Pred senatom trojice

Ljubljana, 11. februarja.

Včeraj so se vršile pred senatom trojice še tri obravnave.

Napad na Stražnika

Dne 19. oktobra 1930. je kmalu po polnoči zasilni službujoči stražnik Obratovič Josip s Tržaške ceste kričanje in prepevanje. Podal se je takoj na lice mesta in dobil na križišču Bleiweisove in Tržaške ceste večjo družbo, ki je kahlala nočni mir. Opozoril jo je k miru in redu, a ker se družba pozivu ni pokorila, je stražnik pozval nekega fanta, da se legitimira.

Med tem, ko je stražnik izel notes in hotel pisati, ga je M. Alojzij, mesarski vajenec iz Ljubljane, že kaznovan, nenadoma sunil s pestjo v zobe in mu zbil levi zgornji sekavec in dva zoba precej omajal. Stražnik je bil takoj krvav. Kljub temu je onega, ki ga je hotel legitimirati, še vedno držal in bi gotovo opravil svojo službeno dolžnost, da ga ni takoj nato Z. Anton, mesarski pomočnik iz Ljubljane, še kaznovan, sunil od zadaj v hrbet, tako da je padel na tla in si pri padcu poškodoval prste na rokah. Radi padea je moral stražnik izpustiti fanta, ki ga je hotel legitimirati.

Na pomoč je prišel nato stražniku neki civilist, naker se jima je posrečilo Z. spraviti na stražnico, dočim so ostali pobegnili. M. je priznal inkriminirano dejanje, Z. pa se je zagovarjal, da je bil močno vinen in da se ne spominja na dogodek. Obsojena sta bila M. 2 mesece strogega zapora in na plačilo 1200 Din stroškov za popravilo zob stražniku, Z. pa na 14 dni zapora pogojno na dve leti.

Brez dela je hotel živeti

H. Henrik, rojen leta 1912. v Jojskem pri Gorici, delavec, stanujoč v Hrenovi ulici, še nezakazan, se je celo poletje in jesen do svoje aretacije potepal po Dravski in Savski kotlini in ni hotel prijeti za delo, čeprav ga je kdo zaprosil. Vtihotapljal se je poleti navadno v prenočišča raznih delavcev, ki so ložirali pri gostilničarju Roškarju v Ljubljani in pri njih prenočevali. Dne 12. novembra 1930. je s silo hotel imeti od Roškarja zastoj kavo in ker je ni dobil, mu je razbil šipo v večnih vratih, vredno 50 Din, gostilniško mizo in kovčeg, tako da trpi Roškar skupaj 90 Din škoda. H. je tudi ukradel Roškarju čopič, vreden 30 Din.

Dne 6. januarja t. l. je ukradel Bezenšku Dominiku iz predsobe stanovanja suknjič s kožu-hovinastim ovratnikom in kožu-hovinasto podlogo v vrednosti 2700 Din in par usnjatih rokavic. Še isti dan je okoli 17:30 skušal ukradeni suknjo prodati v Rožni dolini. Ko je bil aretiran, se je z vso silo uprl aretaciji in s pestjo sunil stražnika v lice in zbežal. S pomočjo P. Stanislava, ki je bežečega obdolženca ujel, je stražnik Pohleven obvladal obdolženca.

Obdolženec je imel pri sebi tudi dolgo rjavo zimsko suknjo in par ženskih rokavic, ki jih je tudi nekeje ukradel. Obsojen je bil na 4 mesece

strogega zapora, po prestani kazni pa bo izgnan v svojo domovinsko občino.

Vlom v Šmarci pri Litiji

Četrta in zadnja obravnava se je vršila proti P. Maksu, rojenemu leta 1909., iz Slatine v ptuj-skem srežu, pekovskemu pomočniku, obtoženemu, da je vlomil v Šmarci pri Litiji v pisarno pekovskega mojstra Vavpotiča Alojza in mu odnesel 8175 Din. P. je bil obsojen na 15 mesecev strogega zapora.

Poskus samomora

Škofja Loka, 11. februarja.

Družinske razmere pri posestniku Pavlu v neposredni sosesčini Škofje Loke so bile že dolgo vse preje nego rožnate. Mesto lepega soglasja in mirnega življenja so se vrstili v hiši dogodki, o katerih bi prav vedeli govoriti le domači. Iz početnih prekanj, nasprotstev in sporov so se razvili ostri, nasilni nastopi, ki so opetovano poglabili sovraštvo do skrajnih mej in je bilo le čudno, da so mogli vsi člani hiše vztrajati pod isto streho.

Do prav izrazito nevspešnih in nevarnih nastopov je prišlo poslednje čase, ko so si bili domači takorekoč iz dneva v dan huje v laseh. V posebno vzpodbudo so privedli še posebej dogodki koncem preteklega tedna, ko je moral sin izvit iz rok očetu sekiro, da ni prišlo do poboja. Par dni zatem je sledil napad z nožem in je bil ustvarjen zasilen mir z intervencijo orožnikov.

V ponedeljek popoldne je kriza priklopila do vrhunce. Iz vzrokov, ki bodo iz bistva ostali javnosti gotovo prikriti, je preko 60letni gospodar posegel po rezilu in si je prerezal žile na roki. Močni krvavitvi je sledila oslabelelost in bi bil nesrečnej gotovo izdihnil, da ni prišel takoj v pomaganje zdravnik, ki je nadaljni odtok krvi zaustavil in nudil obupanec pomoči.

Stanje ranjenca je nevarno in bo v vsakem slučaju potrebna daljša doba za zopetno okrevanje.

Cerknica

Sokolsko društvo Cerknica priredi v nedeljo, dne 15. t. m. ob 20. uri maskarado v Sokolskem domu. Za tri najlepše maske so pripravljena darila.

Nedeljske prireditve. V nedeljo je proslavilo pusta prostovoljno gasilno društvo na Dol. Jerzu. Odigrali so dobro tridejansko »Najboljši je gasilec«. — Svoj bohemski karneval so imeli tudi na Rakeku, katerega je priredil SK »Javornik« skupno v Kolom jugoslovanskih sester. — V Cerknici smo pa poslušali opero »Mlada Breda«, katero so peli v dvorani Prosvetnega društva.

Nevaren padeč. Preteklo noč je spodrsnilo na cesti v Žirovnici nekemu možu, ki je šel iz Cerknice v Stari trg. Mož je tako nevarno padel, da se je težje poškodoval in je prišel tudi ob zavest. V nezavesti je ležal na cesti več kot eno uro, ker je bilo ponoči in tedaj le malokdo hodi po cesti. Ko ga je nekdo mimoidoči našel, so ga odnesli v bližnjo hišo, kjer so ga zopet spravili k zavesti.

Semenj v Grahovem. V ponedeljek je bil v Grahovem živinski in kramarski semenj. Kljub slabim pomol je precej kmetov pripeljalo svojo živino naprodaj. Jasno: Denarja ni, najmanj pa na kmetih.

Kaj napravi alkohol! V petek ponoči so se vračali iz Rakeke neki oglas, doma od Sv. Vida in še dva Cerkničana. Ker so bili vsi precej vineni, so se začeli pri kapelici na stari cesti kar na lepem ravsat. Vsak je udrihal po najbližjem. Kljub temu, da je bila tema, so vsi dobro zadeli. Najhuje pa je odnesel oglas; po obrazu je ves potolečen in tudi obleka ni več cela. Iskati je moral zdravniško pomoč. — Vsed tega krožijo po Cerknici govorice, da je bil oglas napaden in da so mu odvzeli zlato pero in drugo stvar, kar pa neodgovarja rasnici.

Glavno zastopstvo »Jugoslavije«. Pred kratkim je otvorila zavarovalna družba »Jugoslavija« svojo podružnico tudi v Cerknici, in sicer v Zurnovi hiši, kjer se nahaja gostilna »Javornik«.

Škofja Loka

Prvo gledališko predstavo smo imeli v nedeljo zvečer v Sokolskem domu. Pravzaprav jako pozen začetek, a vendar boljše sedaj, kot nikoli. V režiji skrbnega in vestnega g. Košce so igrali Molierijevo tridejansko komedijo »Namišljeni bolnik«. Igra je, kar radi priznamo, vsestransko prav lepo, skladno, enotno in nepretirano potekla. Občinstvo, ki je napolnilo veliko dvorano do kraja se je imenitno zabavalo in je nagradilo igralce z živahnim aplavzom. Naslovno partijo je prikazal prav vseeno »stara simpatična korenina škojloške drame« br. Burdych Oto, ki je imel v »služkinji« g. d. Izdi prav odlično in mnogo obetajočo soigralko. G. d. Ankele Herma in Anica sta prav prijetni odrski postavi in nam bo vseh, če se kaj zagigra. Cléante in Béralde sta storila kar se je dalo; iz teh ulog se pač ni dalo izvit kaj prida več. Br. Nekrep je bil kratek in malec nerazumljiv. Arganovega zdravnika je igral Mažuc. Ali se ni zdel v maski preveč karikiran? Režiser si je izbral vlogo Tomaža. Kar preveč srčan fant za Angeliko, ki ga je morala odkloniti. »Notar« br. Berčič je ostal samemu sebi zvest in je ugajal. Vsi igralci so vloge obvladali; Šepetalka je bila ha mestu, scenerija izvrstna. Skoro si želimo, da nam nova poživljena igral-ska skupina zopet kaj prikaže — saj se kina tako zelo naveliča.

Velika sokolska maskarada bo v nedeljo v Škofji Loki. Ne pozabite nanjo in pridite vsi!

Radovljica

Radovljica. Na pustno soboto, 14. t. m. se vrši v Sokolskem domu običajna predpustna plesna prireditev, ki nosi letos naslov »V rožah pod lunco«. Temu naslovu primerno bo dekorirana dvorana, Sodeluje jazz »Sloga« iz Ljubljane. Vstopnina Din 10.— za osebo, začetek ob 20. uri. Dostojne maske dobrodošle! Na pustni torek zvečer pa je v Sokolskem domu, kakor vsako leto, vesel zaključek predpusta. Na obe prireditvi opozarjamo prijatelje Sokola in jih vabimo v veseli krog.

Kranj

Sokolska maskarada. V soboto bo v vseh prostorih Narodnega doma tradicionalna Sokolova maskarada.

Občni zbor invalidov. Udruženje vojnih invalidov v Kranju bo imelo v nedeljo 15. t. m. ob 9. uri dopolndne v posebni sobi gostilne »Pri Jaku« svoj redni občni zbor.

Promet na javnih cestah. Vsa vozila morajo biti do 20. februarja opremljena z lesenimi tablicami v velikosti 15x20 cm.

Gozdni posestnikom. Lansko leto se je zaradi izredne suše in malomarnega gospodarstva labudar razmnožil kakor še nikoli preje v našem okolišu. Ponekod so morali posekati obsežne nezrele smrečke nasade. Sresko načelstvo opozarja vse gozdne posestnike, naj pregledajo svoje gozdo-ve do 1. maja. Posekajo naj vse podrtine, sušice in hirajoče iglavce, Luhje, vrhace in vsejve je treba previdno sežgati.

Lastnikom motornih vozil. Pregled motornih koles, tovornih in osebnih avtomobilov bo v soboto 21. februarja ob 9. uri dopolndne pred Narodnim domom. Istočasno bodo plombirane nove evidenčne tablice, ki so že dospele in se dobijo do 15. t. m. pri sreskem načelstvu v Kranju.

Remšnik

Tuk. organi finančne kontrole člani Sokola Marenberg-Vuhred bodo priredili v nedeljo 15. februarja v prostorih gostilne g. Jurija Gröglja večerico z godbo, plesom, šaljivo pošto in s kratko burko. Sviral bo sokolski Jazz-band iz Maribora. Vsi člani in prijatelji iskreno vabljeni.

Trbovlje

Predavanje inž. Lupše o Siamu. Danes ob pol 7. uri zvečer bo predaval v tukajšnjem Sokolskem domu g. inž. Lupša o svojih doživljajih v Siamu s skioptičnimi slikami. Dolžnost vsega članstva in prijateljev Sokolstva je, da se tega zanimivega predavanja polnoštevilno udeležijo.

Nesreča pri sankanju. Predvčerajšnjim se je pri sankanju za novo cesto težko ponesrečila Milka Rotar. S sankami je tako nesrečno priletela v obcestno ograjo, da je dobila težke poškodbe po obrazu in v ustih. Prvo pomoč ji je nudil tukajšnji zdravnik bratovske skladnice, ki jo je odpravil v bolnico.

Hrastnik

O vltomu v konzumno zadrugo na Dolu pri Hrastniku smo pred nekaj tedni poročali in obetali, da bo tak kmalu na varnem. Izkazalo se je pa, da je bila prvotna sled, ki so jo zasledovali hrastniški orožniki, pogrešana, neumorno iskanje je pa peljalo naposled le k cilju: kakor izvedemo, ni bil tat samo eden, temveč družba najmanj štirih 16 do 17-letnih pobalinov iz Hrastnika, ki jih je brezposelnost in slaba družba zvodila na stran-pota, ki peljejo v laiske zapore.

Zagorje

Smuška tekma. Fantovski krožek na Sv. Planini priredi v nedeljo 15. t. m. ob 12. uri smuško tekmo na Sv. Planini pod vodstvom tamonjega učitelja g. Pahorja. Pri tekmah sodeluje tudi smuški odsek iz Zagorja. Tekmovalna proga je dolga 5 km in so za najboljši smučarje pripravljena lepa darila. Prireditve te tekme je vredna vse hvale, kajti z njo se propagira ta lep in zdrav sport tudi med širše plasti našega naroda.

Sokolski oder. Prosvetni odsek našega Sokola bo vprizoril v soboto 14. t. m. ob pol 20. uri zvečer v Sokolskem domu veseloligro »Glavni dobitek« v režiji učitelja br. Adamiča. Vabljeni!

Važno predavanje o pokojninskem zavarovanju bo v nedeljo dopolndne s pričetkom ob 9. uri v salonu rudniške restavracije. Predaval bo poddirektor Pokojninskega zavoda v Ljubljani g. dr. Janko Vrančič, ki ga je zaprosilo tukajšnje Društvo rudniških nameščenecv.

Citamo večkrat, da znižajo avtopodjetniki voz-nino po različnih krajih, tako tudi v Hrastniku zaradi splošne krize. Pri nas se je v tem že tudi govorilo pred novim letom, vozina je še pa vedno ista. Ker uporabljajo pri nas avto-bus največ dijaki, ki se vozijo v ljubljanske šole, ki že itak težko žrtvujejo denar za vl., bi bilo na mestu, da bi to sprevredil tudi avto-podjetnik in znižal vozino ter tako omogočil redno vožnjo revnih dijakov k vltaku in obratno.

Volitev delavskih (rudarskih) zaupnikov bo v nedeljo 15. t. m. dopolndne, in to za obrat Kotredež v zbiralnici Kotredežkega obrata in za obrat Kisovec v zbiralnici Kisovskega obrata. Razumljivo je, da vlada med delavstvom za volitve veliko zanimanje, ker so zaupniki posre-dovalci med podjetnikom in delojemalcem, ven-dar se vršijo priprave brez vsake poprejšnje agitacije.

Slovenska Bistrica

Oviran promet. Sneg, ki je zapadel zadnje dni preteklega tedna, je močno segel v vozni red avtobusne proge Celje—Maribor. Avto sicer prihaja, toda z veliko zamudo. V petek se je večernemu avtobusu med Framom in Slov. Bistrico odrgala gonilna veriga in avtobus se je v vsej svoji dolžini postavil preko ceste, tako, da je bil promet za dobro uro nemogoč. V Slo-vensko Bistrico je pripeljal z dveurno zamudo. Sneg je prometu sicer ovira, naši kmetje pa so ga še kar veseli, ker obeta lepo in toplo po-mlad.

Uradni dnevi sreskega načelstva. Uradni dne-ji sreskega načelstva so sedaj spremenjeni, in sicer tako, da se ne bo uradovale prvi, nego drugi četrtek v mesecu. Uradovalo se bo kot doslej od 8. ure dalje v občinski pisarni. Ta mesec bo uraden dan 12., naslednje mesece pa padajo uradni dnevi na naslednje dneve: 12. marca, 9. aprila, 7. maja, 11. junija, 9. julija, 6. avgusta, 10. septembra, 8. oktobra, 12. no-vembra in 10. decembra 1931.

Licitacija za dobavo gramoza. Kraljevska ban-ska uprava je razpisala javno pisмено ofertalno licitacijo za dobavo gramoza na državne in banovinske ceste, in sicer za 12.000 kub. metrov lomljenega gramoza in njegovo deponiranje v banovinskem kamnolomu v Zg. Bistrici.

Vodovod. Občina je zaprosila lansko leto kra-ljevsko bansko oblast za podporo za zgraditev vodovoda. Kakor smo doznali, bo banska upra-va poslala v kratkem izvedenca, ki bo izvršil vse priprave. Sedaj že lahko upamo, da bomo dobili vsaj v dogledni bodočnosti vodovod, kar je že skrajni čas.

Podružnica drž. obrtne banke v Ljubljani

Ljubljana, 11. februarja.

Kakor smo že včeraj v kratkem poročali, se je vršil 10. t. m. v prostorih Mestne hranilnice v Ljubljani sestanek delničarjev državne Obrtne banke iz Dravske banovine. Kot zastopnika centrale sta prispele iz Beograda g. Milan Stojanović in generalni ravnatelj banke g. Milan Dragić. Otvoritev zborovanja je vodil član centralne uprave g. Engelbert Franchetti, ki je med drugim naglašal smoter sestanka, da se ustanovi upravni odbor novo ustanovljene ljubljanske podružnice. Izvajanjem g. Engelberta Franchettija je odgovoril g. predsednik Stojanović, ki je v daljšem govoru naglasil potrebo obrtništva in prizadevanja za zgraditev lastnega denarnega zavoda. K vprašanju ustanovitve ljubljanske podružnice je g. predsednik naglašal, da se predvideva možnost znižanja obrestne mere ter obrazložil delo, ki ga bo vršila ljubljanska podružnica med obrtniki v Dravski banovini. Pri obravnavi finančnih postavk se je pokazalo, da se bo dividenda za preteklo poslovno leto povišala na 14 Din. (Lansko leto je znašala dividenda samo 9 Din na delnicah.)

Poslednjim izvajanjem g. generalnega direktorja je odgovoril predsednik zveze obrtnih zadrug g. Josip Rebek, ki je posebno naglasil pomen novega zavoda za slovensko obrtništvo ter posebno priznal naklonjenost centralne uprave, ki je zahtevala od delničarjev predloge za imenovanje podružnične uprave.

V upravni svet so bili z vzklikom izvoljeni sledeči gospodje: Bajcar Ivan, sedlar, Zagorje ob Savi; Baraga Ludvik, mehanik; Engelbert Franchetti, brivski mojster; Lovro Pičman, kleparski in instalaterski mojster; Franc Ravnihar, tesarski mojster; Josip Rebek, ključavničarski mojster; Miroslav Urbas, tovarnar; Karol Vidmar, pekovski mojster.

Ob zaključku zborovanja je gosp. Engelbert Franchetti poudaril, da je kot poslovni lokal zasigurno posloje g. Jos. Zidarja na Dunajski cesti št. 31, kjer bo pričela podružnica poslovati dne 1. aprila 1931.

Želimo novemu denarnemu zavodu v Ljubljani kar največji razmah z željo, da odpomore našemu obrtništvu v težki sedanji gospodarski krizi!

don 275-47—276-27, Milan 296-01—298-01, New York ček 56-545—56-745, Pariz 221-58—223-58, Praga 167-47—168-27, Zürich 1094-40—1097-40.

Beograd, 11. februarja. Amsterdam 22-7590 do 22-8190, Berlin 13-4825—13-5125, Budimpešta 988-64—991-64, Curih 1094-40—1097-40, Dunaj 795-33—798-33, London 275-47—276-27, New York 56-5474—56-7474, Pariz 221-58—223-58, Praga 167-47—168-28.

Dunaj, 11. februarja. Amsterdam 285-85, Beograd 12-5468, Berlin 169-29, Bruselj 90-32, Budimpešta 124-25, Bukarešta 4-235, Kopenhagen 190-35, London 34-5963, Madrid 71-10, Milan 37-265, New York 711-75, Pariz 27-91, Praga 21-0637, Sofija 5-675, Stockholm 190-70, Varšava 79-74, Curih 137-45.

Curih, 11. februarja. Beograd 9-1275, Pariz 20-3075, London 25-1725, Milan 27-11, Madrid 51-90, Amsterdam 207-85, Berlin 123-15, Dunaj 72-75, Sofija 3-75, Praga 15-325, Budimpešta 90-375.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb.
Zagreb, 11. februarja. Drž. papirji: 7% inv. pos. 86-50—87-50, voj. škoda ar. 419—420, kasa 419—422, feb. 417—417-50 (417), mar. 416 do 417-50 (417), april, maj, junij 417—417-50 (junij 418), 4% agr. obv. 50—51-50, 7% Bler 83—83-25 (85, 83, 84, 83-25), 8% Bler 93—93-125 (92-75, 93, 92-87), 7% pos. hipot. b. 82-25—83 (82-50). — Banke: Hrvatska 50 d., Praštedion 775—780, Udružena 194-50—195-50, Ljublj. kred. 125 d., Medjunarodna 68-50 d., Narodna banka 8100—8300. — Industrije: Sečerana Osijek 280—285, Trboveljska 342—345, Slavonija 200 d., Veveče 128 d.

Beograd, 11. februarja. 7% inv. pos. 87 do 87-50, 4% gar. obv. 49-50, 7% pos. drž. hip. b. 82-50—82-75, 7% Bler 81-25, 8% Bler 93, 6% begluške obv. 69-50, vojna škoda 421, ult. feb. 417—418, ult. junij 421.

Dunaj, 11. februarja. Bankverein 16-55, Kreditni zavod 47-35, Dunav-Sava-Adria 15-30, prioritete 92-20, Ruše 34, Trbovlje 44, Leykam 4-30. Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 11. februarja. 7% Bler 82—83.
New York, 11. februarja. 8% Bler 92-25—93, 7% Bler 84—85, 7% pos. drž. hip. b. 80—81.

Zitna tržišča

Tendenco na ljubljanskem tržišču čvrsta, promet: 1 vagon pšenice.

Novi Sad, 11. februarja. Koruza: baška ladja Dunav in Sava predčasno, suha 85—87, sremska garant. 78—80, baška garant. 80—82-50. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 14 vagonov, koruza 27, moka 4 vagona. Borza Novi Sad: jutri zaprta.

Budimpešta, 11. februarja. Tendenco: prijazna, promet: miren. Pšenica: mare 15-18—15-20 (15-18—15-19), maj 15-04—15-20 (15-04—15-06). Rž: mare 11-17—11-28 (11-32—11-35), maj 11-42 29. Koruza: maj 12-50—12-75 (12-72—12-74).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenco mlačna, promet: 2 vag. rezane je-lovine.

Sport

Stane Pelan (S. K. Ilirija) — smuški trener prestolonaslednika Petra.

Kakor znano, so prispeli pred dnevi iz Beograda v Suvohor prestolonaslednik Peter z obema mlajšima princema. Mladi kraljevič je navdušen prijatelj smučanja, dočim bosta prince Tomislav in Andrej uživala v sankarskem sportu.

Uprava kraljevskega dvorca Suvohor je prosila JZSS, da preskrbi primernega smučarskega trenerja za prestolonaslednika Petra. Savez je na svoji izredni seji določil za to častno mesto svojega odbornika g. Staneta Pelana, člana S. K. Ilirije, splošno znanega sportnika. Gospod Pelan je bil eden izmed najboljših golmanov v Jugoslaviji in je vztrajal na tem mestu od ustanovitve S. K. Ilirije leta 1911 polnih 15 let. Udeleževalec se je tudi pri drugih panogah sporta, posebno v lahki atletiki in v vseh panogah zimskih sportov. Bil je eden prvih smučarskih nastavnikov naše vojske in kot tak na glasu kot izredno dober učitelj in tovarš. G. Stane Pelan je v tork nastopil svojo nad vse častno mesto. Iskreno čestitamo!

JZSS pridobil znamenitega trenerja za naše skakače.

V tork zvečer se je pripeljal z monakovskim brzovlakom v Ljubljano znameniti norveški smučar Sigmund Cuttormsen, Doma je iz Kongsberga, kjer sta nedavno trenirala člana Smučarskega kluba Ljubljana Šramel in Zupan. Do Oberhoffa, pozorišča evropskega prvenstva v smučanju, je spremljal norveško ekipo. Od tam je prispel v Ljubljano in odpotuje v četrtek v Bohinj. Do velikih mednarodnih prireditev v dne 20. do 24. t. m. bo nadziral skakalnico in jo pripravil, da bo na dan tekmovanja v brezhibnem stanju. V nedeljo bo nastopil pri otvoritvi sokolske skakalnice v Kranju. V ponedeljek 16. t. m., ko se bo že povrnila naša tekmovalna ekipa iz Oberhoffa, bo pričel s treniranjem naših skakačev. Čas je sicer kratek, toda naši skakači imajo že dobro podlago od bivšega trenerja inž. Hanssena. Podjetnost JZSS je res hvalevredna in mu želimo, da mu bo tudi vreme naklonjeno, da bo mogel izvesti že dvakrat preložene mednarodne prireditve.

Skakalna tekma na Bledu razveljavljena. JZSS je na sinočnji seji razveljavil nedeljsko skakalno tekmo na Bledu, ker je savez ni odobril in ker ni bilo navzočih saveznih sodnikov.

Bohinjske tekme namerava savez na vsak način izvesti. Snega je že sedaj obilo in še vedno naleta. V slučaju, da bo nastopil jug, bo savez preložil tekmovalno progo v senčnato lego.

Medkubsko slalom-tekma Zimsko-sportnega odseka SPD v Celju. V nedeljo 15. t. m. priredi Zimsko-sportni odsek SPD v Celju na Celjski koči medkubsko slalom-tekmo. Start bo ob 10-30 pri koči. Vršil se bo tudi slalom za juniorje in seniorje. Tekmovalo se bo po pravilniku JZSS. Prijave sprejema SPD, skrajni rok za prijave pa je pol ure pred startom.

Svetovno prvenstvo v table-tenisu.

Danes v sredo se je pričel v Budimpešti turnir za svetovno prvenstvo v table-tenisu. Med 11 državami, ki tekmujejo, je tudi Jugoslavija, ki pa ni poslala najmočnejše ekipe. Dosedanji rezultati so bili: Avstrija : Romunija 5:0, Švedska : Nemčija 3:2, Madjarska : Romunija 5:0, Litva : Jugoslavija 5:0, Madjarska : Jugoslavija 5:0, Českoslovaška : Litva 5:0.

Radio

Ljubljana, četrtek, 12. februarja. 12.15 Plošče (operetna glasba in šlagerji iz zvočnih filmov). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Otroška ura, Manca Komarova. 18.00 Plošče. 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. 19.00 Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina. 19.30 Pero Horn: Duševna vzgoja otroka. 20.00 Koncert delavske godbe »Zarja«. 21.00 Kuplete poje Danijel Bučar. 22.00 Časovna napoved in poročila. 22.15 Radio orkester. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, petek, 13. februarja. 12.15 Plošče (ruska glasba, ouverture). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Radio orkester. 18.00 P. dr. R. Tominec: Samostanske naselbine kot kulturni faktor. 19.00 Dr. Lovro Sušnik: Francosčina. 19.30 Gospodinjina ura: Sadje (Krekova gosp. šola). 20.00 Vseuč. prof. dr. Fr. Grivec: Ob 50letnici Fjodora Dostojevskega. 20.30 Samospevi Milana Jaga. 21.15 Hawai-jazz. 22.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, četrtek, 12. februarja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Balalajke. 18.30 Novice. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Ljubljana. Zagreb, petek, 13. februarja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Glasba. 18.30 Novice. 20.30 Koncert (Beograd). 22.30 Novice, vreme, sneg. 22.40 Plesna ura.

Beograd, četrtek, 12. februarja. 12.15 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 15.30 Otroška ura. 16.00 Plošče. 17.00 Predavanje. 17.30 Jugoslav. pesmi. 18.00 Narodni napavi (trio). 19.30 Francosčina. 20.00 Ljubljana (opera).

Beograd, petek, 13. februarja. 11.25 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Kuhinja. 17.30 Po Evropi. 19.30 Nemščina. 20.00 Narodne pesmi. 20.30 Komorna glasba. 21.30 Komedia. 22.15 Radio orkester. 22.30 Novice. 22.50 Balalajke — koncert.

Agitirajte za Jugoslavo!

Mali oglasi

Oglasi socijalne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5.—, Oglasi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10.— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par.

Za pismene odgovore priložite znamko.

Zakoni v knjižnicah:

Zakon o pobijanju nelegalne konkurence 6 Din. Zakon o javnih beležnikih (notarjih) 12 Din. Zakon o glavni kontroli 10 Din. Pravilnik o pomožnem osebju drž. prometnih ustanov 8 Din. Uprava »Jugoslavanac«, Gradišče 4.

Nogavice, roka-vice, volna in bombaž 463

najceneje in v veliki izbiri pri KARL PRELOG Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Gg. odvetnike, notarje in trgovce

opozarjamo, da dobijo zakon o nelegalni konkurenci in upravi »Jugoslavanac« — Cena Din 6.—

„JAVOR“

lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohištvo

tudi v Ljubljani, v novi palači Vzemljeno za varovalnice 397

Železnato vino

lekarnarja dr. G. PICCOLI-ja v Ljubljani krepča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. 324

Oglašujte v „Jugoslavanu!“

Gospodarske vesti

× Posojila drž. Hipotekarne banke v letu 1930. Drž. Hipotekarna banka je v letu 1930. odobrila 2971 posojil v skupnem znesku 481-7 milj. dinarjev. Posameznim posilecem v Beogradu je bilo odobrenih 183-7 milj. dinarjev, v Zagrebu 25-5 milj., v Ljubljani 0-3 milj., v Novem Sadu 30-4 milj., v Nišu 48-6 milj., v Sarajevu 84-2 milj., v Skoplju 34-3 milj., v Splitu 32-3 milj., na Cetinju 26-7 milj. Posojila so bila plasirana potom lastnih podružnic in sicer: občinam upravam in banovinam v znesku 208-1 milj., mestnim upravam 238 milj., vasem 19-7 milj., raznim pa 19-9 milj. dinarjev.

× Za preureditev novčanega prometa. Pred kratkim je novosadska Trgovsko-industrijsko-obrtna zbornica predlagala Narodni banki, da izda nove bankovce po 25 in 50 Din, ker je razlika med 10 in 100-dinarskimi bankovci prevelika. Ta predlog novosadske zbornice je podprla tudi zagrebška zbornica, ki je obenem Narodno banko opozorila na njeno obljubo iz leta 1919, da bo izdala bankovce tudi po 50.000 Din. Končno je zagrebška zbornica stavila Narodni banki še predlog, naj se izdajo bankovci po 500 Din, ker je razlika med 100 in 1000-dinarskimi bankovci prav tako prevelika.

× Nove pogodbe za dobavo premoga državnim železnicam. Dne 10. februarja je sklicalo Udrženje rudarskih podjetnikov v Beogradu konferenco premogokopnih lastnikov, na kateri se je razpravljalo o novih pogodbah z državnimi železnicami za dobavo premoga za leto 1931—32.

× Prodaja drv se bo vršila potom licitacije dne 25. februarja t. l. pri Direkciji šum v Ljubljani. Ponudbe je vložiti do 25. februarja t. l. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

× Inozemska povpraševanja. Zveza obrtnikov in pomočnikov v kraljevini Jugoslaviji je obvestila vse organizacije in prizadete, da je na teh tržjih tržiščih veliko zanimanje za naslednje blago: Amsterdam: mast, in nepredelane kože; London: mast in slanina; Frankfurt: kože; Bolcan: slanina in svinjska mast; Milan: živina in slanina; Trento: zaklana perutnina v mrzlem stanju; Bologna: svinjska mast in druga mast v svežem in polmrzlem stanju; Stockholm: meso, sirove in predelane kože; Argirokastro: predelane kože in obutev; Smirna: kolesa in sportni predmeti.

× Francosko posojilo Nemčiji. Francoski ministriški svet je v svoji seji dne 9. t. m. sklepal o zagotovitvi mednarodnega posojila Nemčiji v znesku ene milijarde frankov za ureditev vplačil na račun reparacij. Posojilo naj bi bilo kratkoročno, rok povračila je določen do dne 31. decembra 1932. Francoske banke bi prevzele podpis 250 milj. frankov. Predvsem se gre za lombardiranje prioritetenih delnic državnih nemških železnic. Nemška vlada je v to svrhu stavila na razpolago 300 milj. Mk prioritetenih delnic. Nemška zavarovalnica uslužbencev je prevzela obliko za 130 milj. Mk, ostali znesek 170 milj. Mk pa bodo pokrili mednarodni finančni krogi.

× Francosko posojilo Romuniji. Pariški listi objavljajo obširna poročila o bivanju romunskega finančnega ministra Popovicioja v Parizu in o skorajšnjem sklenitvi posojila v znesku 40.000.000 dolarjev. »Excelsior« pravi, da bo francoska vlada, kolikor je v njeni moči, podpirala Romunijo, zahtevala pa bo razne garancije. Posojilo ne sme služiti za kritje proračunskih primanjkljajev, denar je treba uporabiti izključno za finančno-gospodarsko rekonstrukcijo Romunije, romunski kapital se mora svobodno kretati in stopiti v stike z evropskim gospodarstvom. Proračunsko ravnotežje je treba doseči s črtanjem pretiranih izdatkov in povišanjem dohodkov. Romunski finančni minister je dal prizadetim bankam in finančnim krogom ter francoski vladi garancije, ki so potrebne za poveljno zaključitev posojila. »Echo de Paris« je objavil članek novinarja Pertinax-a, ki je mnenja, da se bo to posojilo morda kljub temu uporabljalo za kritje proračunskih stroškov. Pertinax je prepričan, da bi bilo treba resno proučiti vsa vprašanja romunskih financ, predno se bo podpisala pogodba o posojilu.

× Sindikalizem romunske industrije. Trgovinski minister Manojescu je izdelal načrt zakona o ureditvi industrijske proizvodnje v Romuniji. Ta načrt je v romunskem gospodarskem življenju izzval velik senzacijo, ker zelo omejuje pravice industrije. Vsa industrija pride pod nadzorstvo vlade. Teži se za izvedbo načrta, da se vsa industrija postavi v sindikate in da se program in razmere proizvodnje določijo sporazumno z vlado. Nove tovarne se ne bodo mogle ustanovljati brez vladnega dovoljenja. V vsako že sedaj obstoječo tovarno bo vlada odposlala svojega zastopnika, brez katerega se v važnih vprašanjih ne bo moglo odločevati. Sindikat bo določil vs koto proizvod-

nje. Odločal bi tudi o ustavitvi dela in slednjič bo celo upravljal vnovčevanje proizvodov. Kapitalistični krogi so zelo vznemirjeni in so po svojih listih pričeli s posebno akcijo.

× Stalno napredovanje češkoslovaške avtomobilne industrije. V letu 1929 je bilo na Češko-slovaškem prodanih domačih avtomobilov 12.492, izvozilo pa so jih skupno 501, skupna produkcija je torej znašala 12.993, v letu 1930 pa je bilo prodanih domačih avtomobilov doma 13.350 komadov, izvozilo pa se je 917 voz, skupna produkcija je znašala torej 14.267 komadov.

× Dunaj še ni obubožal. Kakor poročajo večerni listi, se pripravila veliko posojilo v višini 300 do 400.000.000 šilingov za namene gradb stanovanj na Dunaju. Posojilo se bo najelo na domačem trgu.

Dobave

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 16. februarja t. l. ponudbe glede dobave 300 komadov prirobc za cevi, 300 kg karbolineja, 50 kg olja proti prahu, 100 kg pocinkane žice in varovalnih elementov; do 17. februarja t. l. pa glede dobave 200 kg testenin, 300 kg pridelatka za kavo, 1000 kg surove kave, 5000 kg koruze in 1300 kg otrobov.

Prometno-komercialni oddelk Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 13. februarja t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov sparnih cevi za helioforke. — Gradbeni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 13. februarja t. l. ponudbe glede dobave 100 m vrvice za zastore ter glede dobave manufakture; do 17. februarja t. l. pa glede dobave 200 doz čistila za kovine in 50 kg balzamovega terpeninovega olja. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg strojnega olja.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 19. februarja t. l. ponudbe glede dobave ščetk in sidla.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 23. februarja t. l. ponudbe glede dobave orodja.

Prodaja. Dne 19. februarja t. l. se bo vršila pri strojnem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani ofertalna licitacija glede prodaje 10 elektromotorjev, 3 dinamostrojov, 1 burlinskega stroja in 1 pralne črpalke. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 23. februarja t. l. ponudbe glede dobave pločevine, medene žice, merilnega aparata, 300 kub. metrov jamekega lesa in 10.000 komadov kranjnov ter glede dobave 20 komadov okretnih vozličkov. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dne 19. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi III. armijske oblasti v Skoplju ustmena licitacija glede dobave 20.000 kub. metrov drv. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni komandi.)

Gradbeni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. februarja t. l. ponudbe glede dobave 1300 kub. m točenelega gramozu. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Direkcija državne železarnice Vareš sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave 250 kg različnega laka, 250 kg cinkovega belila in 2000 kg cilindrskega olja.

Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 20. februarja t. l. ponudbe glede dobave 10 državnih zastav.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 23. februarja t. l. ponudbe glede dobave 300 m gumijevih cevi.

Direkcij državnega rudnika Breza sprejema do 26. februarja t. l. ponudbe glede dobave 40 kg jermen, 60 kg gumijastih plošč, 9000 komadov šamotne opeke in 5000 kg šamotne moke.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 26. februarja t. l. ponudbe glede dobave instalacijskega materialja, 1600 komadov pil, 500 kg bombaža za čiščenje, 1700 kg strojnega in 800 kg cilindrskega olja ter glede dobave 500 m pocinkanih jeklenih vrvi.

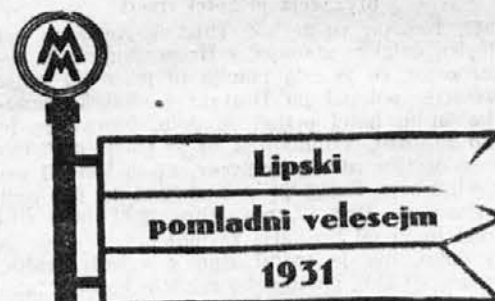
Borzna poročila

dne 11. februarja 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 11. februarja. Amsterdam 22-785, Berlin 13-4975, Bruselj 7-920, Budimpešta 9-9014, Bukarešt —, Curih 1094-40—1097-40, Dunaj 7-9538—7-9883, London 275-48—276-27, New York 56-545—56-745, Pariz 222-58, Praga 167-47 do 168-27, Trst 296-93—297-10.

Zagreb, 11. februarja. Amsterdam 22-785 bl., Dunaj 795-33—798-33, Berlin 13-4825—13-5125, Bruselj 792 bl., Budimpešta 988-64—991-64, Lon-

splošni vzorčni velesej od 1. do 7. marca
veliki tehnični in stavbni velesej od 1. do 11. marca
tekstilni velesej od 1. do 4. marca
velesej športnih predmetov . . . od 1. do 5. marca

Pojasnila dobite pri

zastopstvu Stegu, Ljubljana

Gledališka ulica 8/II

Telefon 29-25

Kultura

Finžgarjev Divji lovec

Za pisateljevo šestdesetletnico je naše Narodno gledališče uprizorilo Divjega lovca, ki je pred kakšnimi tridesetimi leti prvokrat prišel v Ljubljani na oder in ki je potem prešel deske skoraj vseh podeželskih odrov pri nas. Divji lovec je lepa tragedija iz našega ljudskega življenja, na katero je do danes gotovo že narahlo legel čas, toda napisana je iz tako živnega, svobodnega, kvišku se borečega duha, tako polna je zanimivih tipov iz našega kmetijskega življenja, kakršno je bilo pred nekaj desetletji in kakršno je tu pa tam morda še danes, toliko lepe, bogate naše govornice je v nji, da nas je resnično osvojila in da smo je bili veseli od srca. Divji lovec bo le najbrž ostal ena naših najlepših iger, ki bo med naše ljudi nosila klic po lepem, vse ljubezni vrednem človeku, kakršen je in kakršen bo moral biti mimo vseh pisanih norm in mimo vseh materialnih in denarnih veljav tega sveta.

Predstavo je zrealiziral prof. Šest. Poskrbel je za izredno lep, živ ambijent na oderu — tako lepe, preproste pa nazorne inscenacije še nisimo izlepa videli — in je s krepkimi črtami izoblikoval igro. Cesar je prav lepo postavil divjega lovca, Boltarjeva je bila lepa Majda. Njenega bogatega stiskavega očeta je s krepkim, pa morda zdaj pa zdaj že čez mero poučarjenim izrazom kreiral Skrbinek, Janezovega tekmeča Gašperja je dobro diskretno podal Levar. Dogodek zase je bil Železnikov originalni Tonček. V manjših vlogah so se uveljavili predvsem Medvedova in Jan, potem pa Danilova, Gabrijelčičeva, Daneš, Kralj, Brati-

na, Jerman, Potokar, Plut, Kaukler in mali pa-
stirček.

Občinstvo je predstavo s navdušenjem spre-
jelo. Fri.

En letnik Doma in sveta

Pred mano leži cel kup Doma in sveta, deset števk lanskega letnika, pa listam po teh velikih, vsega polnih zvezkih, prebiram in iščem, da bi kaj malega napisal o njem. Skoraj nerodno mi je, da naj zdaj, v februarju 1931., za dnevnik napišem poročilo o reviji, kar je je lani izšlo — toda pri nas je že tako, pri nas ima vsaka stvar svojo majhno zamudo, pri nas prihaja vse malo pozno recenzentom in referentom na mizo, vse prihaja pri nas malo pozno na dan. In ko takole pretehtavam in pregledavam ta letnik DiS, mi je približno tako težko, kakor mora biti težko dobremu, vernemu čitatelju in naročniku, ki še v današnjih dneh vsak mesec naročniku, ki še v današnjih dneh vsak mesec redno jemlje svojo leposlovno revijo v roke, pogleda vanjo in vzame iz nje, kar mu ravno pride najbolj prav, in ko ima ob koncu leta na svoj stelaži zbran ves letnik, prav za prav ne ve, koliko je vredno vse skupaj, koliko je prav za prav vse skupaj vredno zanj.

Eno drži: brez Doma in sveta bi si dandanes ne mogli predstavljati lica slovenske literature in vsega duhovnega življenja pri nas, Dom in svet je poleg Ljubljanskega Zvona naša najrepresntativnejša književna in umetniška revija in stvar orijentacije, je, kateri od obeh pripisuje človek prvenstvo. Doim Ljubljanski Zvon po širokogrudni formulaciji svojega idejnega programa, po neki široki nevezanosti slehernega človeka, ki naj bo sotočen njegovemu poslanstvu, predstavlja neko izrazito prehodno fazo, ki siplje šele prva semena, da bodo kdaj pognale iz njih krali ene same nove, jasne umetniške in življenjske volje, ki bo s srcem, z ro-

kami in z zobmi pri jedru zgrabila ves naš narodni, kulturni in socialni problem, se zdi, da je Dom in svet za zdaj in morda še za vrsto let že našel svoj temelj in odnos do vsega našega življenja, da njegova pota že zdavnaj niso več samo poizkušnje in da njegova zbiranja že zdavnaj niso več en sam večer rendez-vous in slovo: Dom in svet pomeni dandanes najjasnejšo, najostreje izoblikovano kulturno akcijo pri nas in tega dejstva ne kaže tajiti niti človeku, ki se z viri in zadnjimi konsekvencami njegovega duha mogoče ne strinja. Enotnost misli in volje, enotnost življenja in borb, enotnost cilja in sredstev, kakršno manifestira Dom in svet v našem kulturnem snovanju, pa se lahko rodi samo iz zavesti skupne usode pod solncem in sredi sveta. Tu nam drugim ne kaže zatiskati oči, pa naj nam bo težko, kolikor nam hoče: Dom in svet je dandanes edini resni, živi, tvorilni kulturni kolektiv pri nas.

Pretekli letnik so uredili France Koblar, dr. France Stele in dr. Anton Vodnik. Najtežji akcent njegove vrednosti je na člankih in idejnih izpovedih — saj je pa tudi res, da je enotnost najlažje dosežljiva v ideji in poslednjem smotru, dočim je v sredstvih in načinih borbe in pa v načinu umetniškega oblikovanja — saj umetniško oblikovanje ni prav za prav nič drugega kakor najposrednejša borba zoper to in za novo obliko sveta — od človeka do človeka mnogo več nujnih razdorov in razlik. Programatični članki — aktualen, borben uvodnik pri naša sleherni številka DiS —, s katerih stremljenjem se sicer ne moremo strinjati od začetka do konca, so skoraj vsi izpoved ene same volje, enega duha; nekaj disharmonij zavzame samo iz slovitve Vurnikovega članka, ki je zavoljo svojega nestrpnega, nazaj obrnjenega ekskluzivizma izrazil odpor doma in v ostali javnosti. Kar se tiče ideje in programa, moramo priznati, da v nobenem drugem kulturnem krogu pri nas ne opažamo tako organskega, tako vsega optimizma vrednega razvoja kakor pri dominevtovcih; zato pa je tudi njihova mlada esejistika

in kritika (France Vodnik, Rajko Ložar, Tine Debeljak) na višku, kakor ga ne zavzema noben drug krog. Ta mladi rod je z novim letom tudi prevzel uredništvo revije (Ložar, Debeljak, A. Vodnik).

Leposlovno DiS skoraj ni manj enoten. Krog njegovih pripovednikov tvorijo Pregelj, Bevk, Lovrenčič, Magajna, Malešič, Avsenak, — po svoji snovni vezanosti in po svojem oblikovnem stremljenju se morda samo Bevk za spoznanje odločuje od ostalih; Pregelj je lani objavil samo odlomek Leubupa in z njim vzbudil obče zanimanje za najnovejšo delo, ki ga snuje. V dramatik prinaša letnik Jalnove Brate in Leskovčev fragment Drugi. Lirikov premore DiS cel sveženj mladih: Pogačnik, Božo in Vital Vodusek, Koebek, Avsenak, Borko, od starejših sta se oglasila še Lovrenčič in Sardenko. Izmed letos objavljenih pesmi so vzbudile največ pozornosti pesmi Boža Voduseka, ki razodevajo resničnega, s časom živečega poeta.

Mimo vsega naštetega prinaša DiS stalne, z vsem znanjem in čutom pisane preglede slovnice, likovne umetnosti in glasbe in umetniške priloge. Letnik DiS je v resnici knjiga, kakršna bi človek, ki mu je do duhovne podedbe današnjega časa in sveta, težko pogrešal na svoji polici. Fri.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer.

Četrtek, 12. februarja »Trije vaški svetniki«.
Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv.

Opera

Četrtek, 12. februarja: »Madame Butterfly«.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Četrtek, 12. februarja ob 20. uri »Čiganska ljubica« ab. C.

Službene objave

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Preds. 161. — 13/81—1.

Razglas.

Dr. Horvat Franc, notar v Kamniku, je 21. januarja 1931 umrl.

Za vršila dolžnosti izpraznjenega notarskega mesta je bil postavljen dr. Pehani Beno, notarski kandidat v Kamniku.

Predsedništvo višjega sodišča v Ljubljani, dne 7. februarja 1931.

Preds. 48—4/31—2.

Razpis.

Pri okrajnem sodišču v Gornji Radgoni se odda mesto pisarniškega uradnika. Oddado se hkratu vsa mesta pisarniških uradnikov, ki bi se izpraznila tekom razpisa ali pa zaradi njega tudi pri drugih sodiščih.

Prednost imajo prosilci z zemljiškoknjžnim izpitom.

Svojerodno spisan, pravilno kolkovane in s predpisanimi prilogi opremljene prošnje naj se vložijo po službeni poti najkasneje do 30. marca 1931.

Pri podpisnem predsedništvu.

Predsedništvo okrajnega sodišča v Mariboru, dne 8. februarja 1931.

Nc I 474/31—3.

Amortizacija.

Po prošnji Radovan Terezije iz Toplice 21. uvaja se postopanje v namen amortizacije nastopnih, po prošnji baje izgubljenih vrednostnih papirjev ter se tisti, ki jih ima, poziva, da uveljavijo svoje pravice v teku šestih (6) mesecev, sicer bi se po preteku tega roka izreklo, da vrednostni papirji niso več veljavni.

Oznamenilo papirjev: hranilna knjižica hranilnice in posojilnice za Kandijo in okolico, reg. zadr. z o. z., št. 7758, glaseča se na ime Radovan Terezija iz Toplice 21 z vlogo 2658 Din 79 par.

Okrajno sodišče v Novem mestu, odd. I., dne 6. februarja 1931.

E 1150/30—6.

Dražbeni oklic.

Dne 9. marca 1931. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 24 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Zalovče, vl. št. 565.

Cenilna vrednost: 4062 Din; najmanjši ponudek: 2708—Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Novo mesto, dne 26. januarja 1931.

E 650/30—6.

Dražbeni oklic.

Dne 13. marca 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2

dražba nepremičnin: zemljišča s prostorom za žago, zidani mlin in zidana strojnica ter ležarinski prostor, zemljiška knjiga k. o. Leskovec, vl. št. 788.

Cenilna vrednost: s pritliklinami 241.000 dinarjev; vrednost pritlikline: 127.500 Din in sicer transmisij, žag, jermenov, mlinskih kamnov, lokomobile, križni jarmenik z vozovoma, dinamo za razsvetljavo itd.; najmanjši ponudek: Din 120.500—.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Krško, dne 5. februarja 1931.

E 211/30—9.

Dražbeni oklic.

Dne 14. marca 1931. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 7 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Prigorica, vl. št. 220.

Cenilna vrednost: 23.690-60 Din, najmanjši ponudek 15.793-50 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ribnici, odd. II., dne 7. februarja 1931.

E 967/30

Dražbeni oklic

Dne 18. marca 1931. ob poldesetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: hiše in zemljišča, zemljiška knjiga k. o. Polzela, vl. št. 419.

Cenilna vrednost: 17.533 Din; najmanjši ponudek: 11.690 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko, dne 5. februarja 1931.

Vpisi v zadržni register.

Vpisale so se nastopne za-

138. Sedež: Ljubljana.
Dan vpisa: 28. januarja 1931.
Besedilo: Hranilnica in posojilnica hišnih in zemljiških posestnikov v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Obrat in predmet: Zadruga ima namen, razmere svojih članov izboljševati v gmotnem ozeru, zlasti vzpodbujati varčnost, in s svojim zadržnim kreditom preskrbovati svojim udom v gospodarstvu potrebna denarna sredstva.

Ta namen dosega zadruga s tem, da a) sprejema in obreštuje hranilne vloge in pa vloge v tekočem računu;

b) pridobiva nadaljna sredstva, kolikor so za dosego zadržnega smotra potrebna, s svojim zadržnim kreditom;

c) daje svojim članom posojila;

č) eskomptuje menice.

Zadržna pogodba (statut) z dne 15. januarja 1931.

Vsak družabnik jamči s svojimi opravnimi deleži in pa s štirikratnim zneskom istih.

Oznanila se izvršujejo po razglasih, nabitih v uradu zadruga.

Načelstvo obstoja iz načelnika in najmanj 6, največ 11 odbornikov.

Člani načelstva so: Pečanka Ladislav, Bleiweisova cesta 11, načelnik; Frelih Ivan, Salendrova 6; Hrovatin Maks, Bleiweisova cesta 4; Jeglič Janko Nep. Ilirska ulica 27; Olup Josip, Stari trg 1; dr. Regally Josip, K. alja Petra trg 3; Zemlja Franjo, Gor. kolodvor, vsi v Ljubljani; Tribuč Josip, Glince, Tržaška cesta 6; Rohne Janko, Selo, Pokopališka ul. 3.

Zadrugo zastopa načelstvo in podpisuje za njo na ta način, da se podpišeta dva člana načelstva pod zadržno tvrdko.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 24. januarja 1931.

Firm. 68/31 — Zadr. IX 238/1.

*

139. Sedež: Ljubljana.

Dan vpisa: 28. januarja 1931.

Besedilo: »Novinarski dom«, stavbna in gospodarska registrovana zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani.

Namen zadruga je:

1. Postaviti v Ljubljani »Novinarski dom«, ki bo reprezentacijski sedež Novinarske organizacije za Dravsko banovino in obenem sedež slovanskih in zavezniških književniških in drugih umetniških in kulturnih organizacij. »Novinarski dom« bi obsegal obenem še družabne in poslovne prostore za imenovane organizacije ter poslovne trgovske lokale in stanovanja za novinarje in druge člane.

2. Preskrbovati svojim članom poceni in zdrava stanovanja ali lastna domovanja v Ljubljani in na drugem ozemlju Dravske banovine ter ustanavljati in vzdrževati zdravilišča, letovišča in druge domove za odih v korist članom zadruga in novinarske organizacije za Dravsko banovino. Zato kupuje, prezidava, ali na novo gradi primerna domovanja in jih prodaja članom ali pa jim oddaja v najem stanovanja. Zadruga tudi pomaga članom, da si sami preskrbe stavišča in grade stanovanjske hiše; v ta namen jim daje posojila iz lastne imovine ali pa posreduje, da dobe posojilo drugod.

3. Zalagati in izdajati liste in revije ter publicistična in druga literarna dela svojih članov; v ta namen si zadruga tudi lahko ustanovi lastno tiskarno ali jo vzame v zakup.

4. Zbirati in oddajati časopisne oglase in vse vrste reklame za svoje člane.

5. Podpirati svoje člane v primerih velike sile in posebno v primerih smrti člana. Zadržna pogodba (statut) z dne 19. novembra 1930.

Vsak družabnik jamči s svojimi opravnimi deleži in pa s štirikratnim zneskom istih.

Oznanila se izvršujejo po razglasih v »Službenem listu«.

Načelstvo obstoja iz 5 do 11 zadržnikov.

Člani načelstva so:

Železnikar Aleksander, šef-urednik, Ljubljana, Križevniška ulica 11, načelnik;

Potočnik Drago, urednik, Ljubljana, Zidovska ulica, podnačelnik;

Prunk Josip, novinar, Ljubljana, Mirje št. 27; Seunig Franc, novinar, Ljubljana, Gledališka 10; dr. Kramer Albert, minister n. r., Ljubljana, Knaflejeva ulica 5; dr. Kulovec Franc, minister n. r., Ljubljana, Miklošičeva cesta; Virant Stanko, šef-urednik, Ljubljana, Knaflejeva ul. 5.

Pravico zastopati zadrugo ima načelstvo, ki podpisuje za njo na ta način, da se pod besedilo tvrdke, ki naj ga zapiše ali od tiste kdorkoli, lastnoročno podpišeta načelnik ali njegov namestnik in še en član načelstva.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 24. januarja 1931.

Firm. 74/31 — Zadr. IX 241/1.

Razne objave

Vabillo

na XII. redni občni zbor,

ki ga bo imela družba

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. v Ljubljani v torek dne 10. marca 1931. ob desetih

v prostorih podružnice Jadransko-Podunavske banke v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 7, s tem

dnevni redom:

1. Poročilo o poslovanju v letu 1930.
2. Predložitev bilance za leto 1930.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev bilance in podelitev absolutorija.
5. Razdelitev čistega dobička.
6. Dopolnilna volitev upravnega in nadzorstvenega sveta.
7. Slučajnosti.

§ 17. družbenih pravil: Posest desetih delnic upravičuje do enega glasu. Da sme delničar glasovati, mora položiti vsaj šest dni pred občnim zborom potrebno število delnic z nezapadlimi kuponji vred ali pri družbeni blagajni ali pri podružnici Jadransko-Podunavske banke v Ljubljani ali pa pri Kmetijski posojilnici ljubljanske okolice v Ljubljani.

V Ljubljani dne 4. februarja 1931.

Upravni svet.

*

Objava.

Izgubil sem šolsko odpustnico V. razreda, izdano od osnovne šole na Raki ob zaključku šolskega leta 1930. na ime Česnovar Franc, in jo proglašam za neveljavno.

Česnovar Franc, s. r.

posestnika sin na Vrhu pošta Raka pri Krškem

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izvečku, prepovedan.)

»Smo bili tudi tamkaj,« je dejal Willy lakonično, — torej — z Bogom —

Privzdignil je svojo tornistro in obesil na ramo puško. Odkorakali smo naprej. Ko je šel Ludvik mimo njega, se je postavil podčastnik z rdečim trakom na rokavu strumno v stoj. Razumeli smo, kaj hoče: ni pozdravil uniforme in ne vojne; — pozdravil je tovariša od zunaj.

Willyjevo stanovanje je bilo najbližje. Že se je kanilo, ko smo se hoteli ustaviti pred hišo. »Najprvo bomo spremili Ludvika na varno,« je dejal bojaželjni Willy, »svojo krompirjevo salato in opomine bom dobil itak dovolj zgodaj.«

Med potjo smo se ustavili in se nekoliko osnažili, da ne bi naši stariši opazili, da prihajamo od tepeža. Obrisal sem Ludviku obraz, potem smo mu popravili obveze in zakrili krvaveča mesta, da ne bi se njegova mati prestrašila. Pozneje bo moral itak v lazaret in si pustiti rane nanovo obvezati.

Mirno smo došli. Ludvik se je poslovil od nas in šel gori. »Samo, če bi mogel vedeti, kaj je z Ludvikom že nekaj tednov sem,« sem dejal Willy-ju.

»Griža bo,« je menil Willy, »ker Ludvik je bil drugače — še se spominjaš na napad pri Langermark?«

Pokimal sem. »Se bo že zopet popravilo,« sem pristavil. »Torej, Ernest, imej se dobro; jaz pa po-

15

gledam, kaj je delala zadnjega pol leta rodbina Homeyer. Eno uro ganotja — potem me bodo začeli vzgajati. Moja mati — cel mož, bi bila pravi narednik. Zlato srce ima stara, ampak v granitnem oklepu.«

Sam sem šel naprej. Naenkrat se je svet spremenil. V mojih ušesih je šumelo, kakor da bi tekla reka pod cestnim tlakom. Dokler nisem stal pred našo hišo, nisem nič videl, nič slišal. Počasi sem stopal gori. Nad vratmi je visel napis: »Prisrčno dobrodošel,« zraven je tičal šopek cvetja. Že so me opazili in vsi so me pričakovali pred vratmi. Mati najbolj spredaj na stopnišču. Potem oče, sestre — za njim se je videlo v stanovanjsko sobo. Na mizi je bila pripravljena jed — vse je bilo svečano. — »Kakšne neumnosti pa počnete,« sem dejal, »cvetje in vse drugo, — zakaj pa — tako važno pa vendar to ni — mati, zakaj plakaš, — jaz sem vendar zopet tukaj — vojne je konec — zato ni treba jokati —« Šele zdaj sem opazil, da so tudi meni teklo solze po licih.

2.

Jedli smo krompirjeve pufarje z jajci in klobašo — čudovita jed. Dve leti je že od tega, kar sem zadnjič videl jajce, da o krompirjevih pufarjih sploh ne govorim.

Potem smo sedeli siti, udobno v stanovanjski sobi okrog velike mize. Luč je gorela, kanarček v kletki je pel, peč je bila topla, Wolf je ležal pod mizo in spal. Tako lepo je bilo kot je le moglo biti.

Zdaj nam pa povej. Ernest, kaj si vse doživel,« je dejal oče.

»Doživel —« sem odvrnil in pomislil, — »doživel nisem pravzaprav nič. Saj je bila neprestano vojna, kaj naj se doživi?«

Čeprav sem si napenjal možgane, se nisem mogel na nič posebnega spomniti. O stvareh, ki so se godile

tam zunaj, ni mogoče govoriti s civilistom, drugih pa nisem poznal. »Vi tukaj ste gotovo mnogo več doživeli,« sem dejal opravičujoče.

To pa so. Sestre so mi pripovedovale, kako so morale hrkati, da so imeli kaj jesti. Dvakrat so jim orožniki na kolodvoru vse vzeli. Potem so prišle na to misel, da so zašile jajca v plašče, klobase vtaknile za bluže, torbe s krompirjem pa so skrile pod krili. Tako so ušle. Vlado svetnik Pleister je umrl avgusta vsled pljučnice. Doktor Knottovega psa je nekdo ujel in so napravili iz njega milo. Gospodična Menstrup je porodila. Druga hči tete Grete se je prejšnjaj mesec poročila — ritmojstra je dobila — kaj praviš k temu, Ernest?

Nisem mogel k tej novici ničesar reči —; videl sem tudi že mrtve ritmojstre.

Potem so mi pripovedovali še vse drugo, kar se je zgodilo v času od mojega zadnjega dopusta. Poslušal sem, toda moje misli so letele kmalu drugam. Prej so bile take stvari za me zanimive — kaj pa mi je danes vse to mar?

Vstal sem in pogledal skozi okno. Spodaj je viselo na vrvi nekaj spodnjih hlač. V polmrazu plapolajo sivo in leno. Negotova poltemina beline miglja. — Naenkrat se pokaže za vsem tem zesenčena in od daleč druga slika: — v vetru plapolajoče perilo, na večer ena sama ustna harmonika, pohod v mraku, — in mnogo mrtvih zamorcev v obledelih, plavih plaščih, z razpokanimi ustnicami in krvavimi očmi, — plin... Slika je trenutek povsem jasna, potem se maje in zginja. Skozi plapolajo spodnje hlače, belina se zopet prikaže, jaz pa začutim za seboj zopet sobo s stariši, toploto in varnost. Mirno — mislim, olajšan se obrnem.

*

Tri ženske za enega moškega

Nekateri ljudje pravijo, da spadajo ženske med najbolj čudne stvari na svetu. Mogoče, da taki ljudje pretiravajo, toda proces, ki se je te dni vršil v Basel-u v Švici, to trditev precej potrjuje.

Pred sodiščem se je moral namreč zagovarjati te dni neki Viljem Schnyder — Schneider —, ker je zapeljal kar tri ženske hkrati: neko gospodično iz dobre rodbine, ki mu je žrtvovala svoje srce in svoj denar, potem neko natakario, ki ga je hotela imeti po vsi sili za »ženina«, in pa neko 50-letno vdovo, ki je bila tem bolj zaverovana nanj, kolikor več denarja ji je pokradel. Vse te tri ženske pa so še pred sodiščem zatrjevale, kako zelo »ljubijo« svojega Vilkota in vse so prosile sodnike, naj ga izpuste.

Obtoženec je 27 let star in oženjen, in ločen od svoje prave žene. Po svoji zunanosti je naravnost grd človek, ima pa na ženska srca vseeno čudovit upliv, da lahko z njimi počne, kar hoče.

Zanimivo je, kako se je seznanil z vdovo. Tej ga je predstavila njegova prijateljica iz »boljše hiše« in jo prosila, naj ga vzame na stanovanje in hrano. Čez dva dni pa je 50-letna ženska že gorela in žarela kakor suha slama in mu je dajala denarja, kolikor ga je hotel. In ko mu sama ni hotela dajati več denarja, ga je kradel; ko pa ga je enkrat zalotila in ozmerjala, ji je prekanjenec zagrozil, da se bo ustrelil. Te grožnje pa se je stara reva tako prestrašila, da se je hotela sama zastrupiti s plinom...

Ko pa je sodnik omenil, če ji ni enkrat zagrozil, »da jo bo zadavil kakor staro mačko«, če mu ne da denarja, je ženska rekla: »To je bila le posledica ljubezni.«

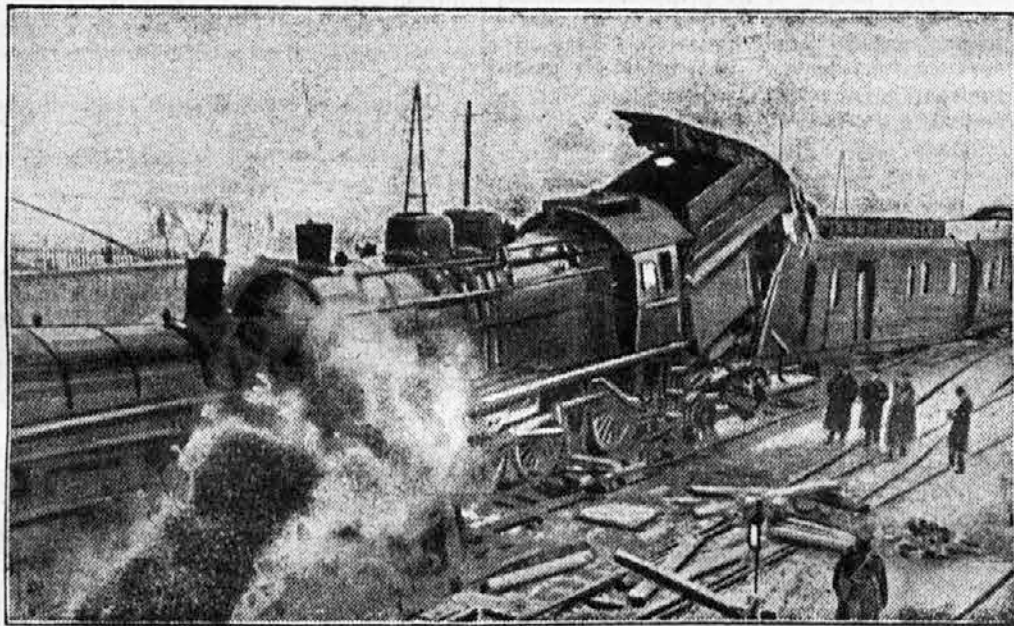
Za vdovin denar pa se je Schnyder lepo oblačil, da je bil bolj všeč obema drugima. To je gospodični iz »boljše hiše« tudi priznal z besedami: »Stara želi, naj bom lepo oblečen — pa naj bo!«

Tudi obe drugi ženski sta izjavili, da ga ljubita še danes in natakario in gospodična iz boljše hiše še vedno upata, da bosta enkrat srečni soprogi prevejanega možakarja. Samo

nekoliko potrpeti bo še treba, dokler gospod Schnyder ne bo odsedel svojih 8 mesecev teže ječe.

Tragedija matere

Meseca decembra lanskega leta so obsodili v Londonu na smrt neko gospo Wise, ker je umorila svojega otroka. Ženska je živela s svojimi otroci v strašni bedi in v svojem obupu je sklenila, da bo sebe in svoje otroke zastrupila s plinom. Ko pa je plin že nekaj časa vahal v sobo, je zmagala v njej zopet volja do življenja in zato je petelina na cevi zopet zaprla. Vseled zastrupljenja s plinom ji je umrl samo najmlajši komaj devet mesecev stari otrok, ona in drugi njeni otroci pa so ostali živi.

Težka železniška nesreča v Krakovu

V soboto zjutraj je trčil iz Krakova odhajajoči ekspresni vlak z brzovlakom, ki je prihajal v Krakov. Deset oseb je bilo ubitih, težko in lahko ranjenih pa je veliko število. Slika nam kaže obe lokomotivi, ki sta skočili iz tirov.

Požar velikega kinematografa

Na največji cesti v Newyorku se nahaja velik kino, ki ima prostora za več tisoč ljudi. Nedavno je v tem postopju kmalu po koncu predstave nastal požar, ki je trajal celo noč. Gasilci so delali do ranega jutra z velikim naporom, ker je voda, ki so jo brizgali na stene, vsled hude zime sproti zmrzovala.

Morska kača

Iz Londona poročajo, da se je neki Anglež s veliko vmeno vtopil v študije o raznih skrivnostnih rečeh, rezultate svojih študij pa je objavil v posebni knjigi »o morski kači« (The Case for the Sea-Serpent).

V tej knjigi je zbral vse dokaze, ki govorijo za to, da morska kača res živi, ker se jih je nabralo v zadnjih 100 letih. Knjiga je opremljena z zelo zanimivimi slikami.

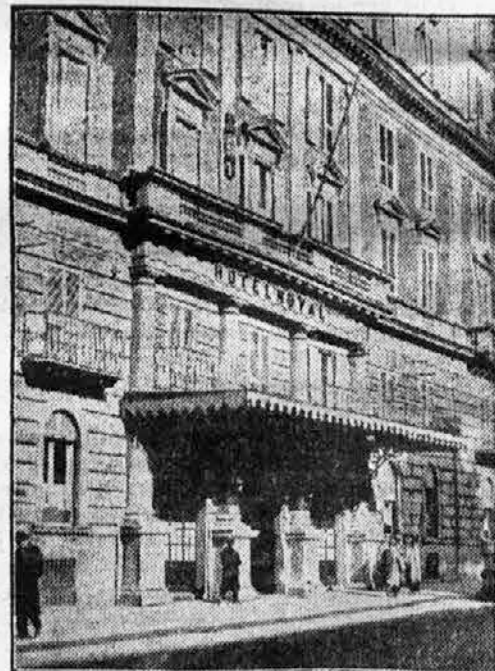
Skoraj v vseh slučajih, kedar so ljudje videli morsko kačo, so jo videli pri belem dnevu, pravi pisatelj. Tudi priče so zelo verodostojne in mnenje, da gre tu za navadno sleparijo ali pa za kakšno mornarsko praznoverje, ni preveč trdno. Tudi to ne drži, pravi dalje, da gre tu v resnici le za kakšne znane morske živali. Po njegovem mnenju morska kača ni ene vrste žival, ampak so tri vrste živali, ki jih pomorski tako imenujejo.

Zanimiva je povest o morski kači, ki se je dogodila za časa vojske s podmornicami. Angleška križarka »Hilary«, ki jo je potopila neka nemška podmornica 25. maja 1. 1917., je zagledala nekoč na morju neko stvar, ki je bila podobna periskopu podmornice, pa le ni bila periskop. Mogoče je bilo to kakšno grčavo doblo, toda pri nadaljnjem opazovanju so videli, da je to neka živa reč. Ladja se je tisti stvari približala na 25 metrov in kapitan opisuje to, kar so videli iz bližine, tako-le: »Glava je bila podobna kravji glavi, ni pa imela ušes in tudi ne rogov. Žival je glavo dvakrat-trikrat dvignila, ko smo se mimo nje peljali. Truplo pa se je premikalo naprej čisto po kačje. Dolgost živali smo cenili na približno 20 metrov. Nato smo začeli na žival streljati in žival se je potopila, da je nismo več videli.«

Tri dni pozneje se je angleška križarka potopila, ker jo je zadel nemški torpedo...

Film brez moških

Kakor poročajo iz Hollywooda, izdelujejo tam nov film, kjer ne bo nastopal noben moški, ampak bodo igrale vse vloge le ženske. Film se bo imenoval »Ženske kot možje«. V glavnih vlogah bo nastopalo 9 mladih deklic.

»Hotel Royale« v Rimu

V prvem nadstropju tega hotela se je bil nastanil italijanski anarhist Michele Schirro, ki je nameraval napasti Mussolini-ja. V sobi so našli tudi bombo, ki si jo je bil naredil Schirro sam.

Finski drsalec Thunberg

Finski drsalec Clas Thunberg si je na tekmah v Stockholmu zopet priboril naslov evropskega prvaka v brzem drsanju.